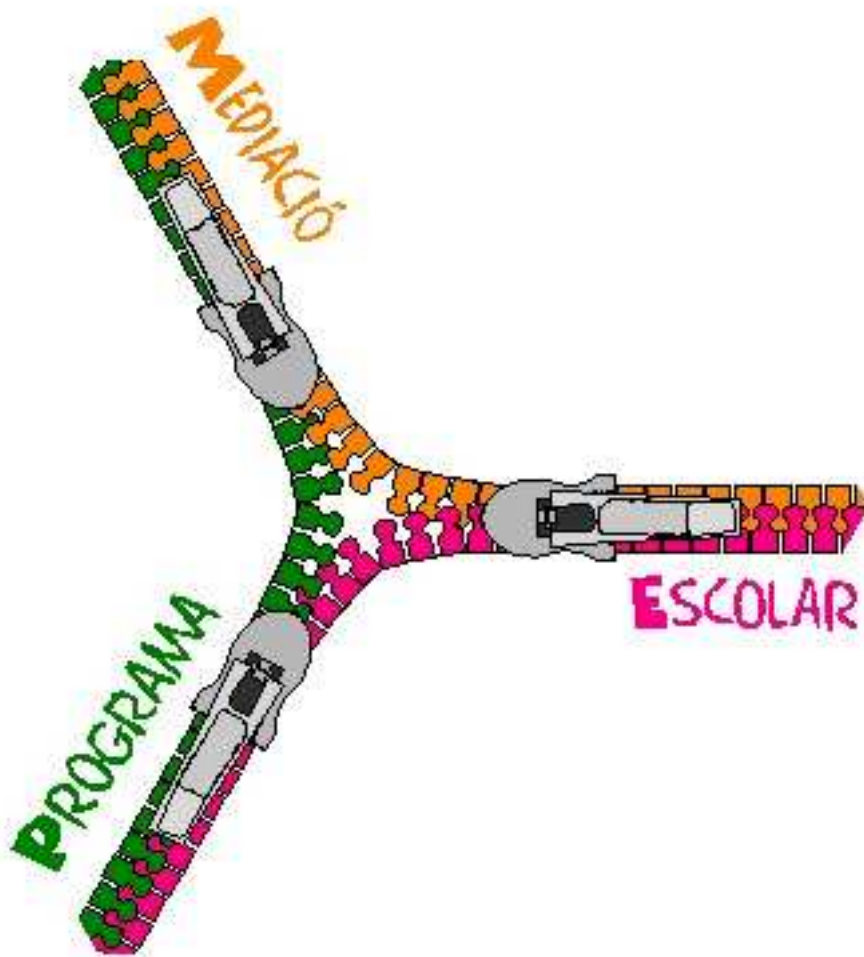

Materials de formació

Quadern de treball

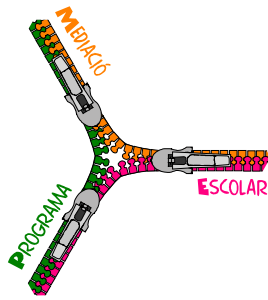

Programa de Mediació Escolar Educació secundària

Curs 2006-2007

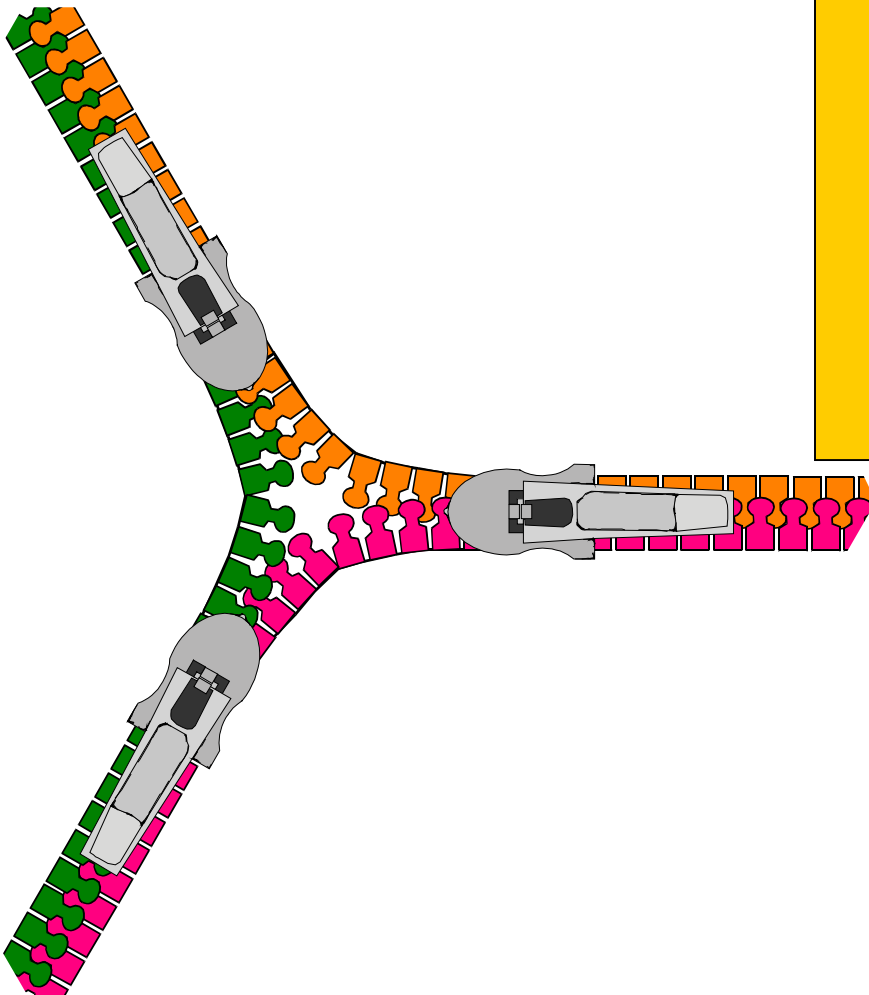
Generalitat de Catalunya
Departament d'Educació i Universitats

Formació F1

Guió de la sessió:

- Dinàmica de presentació.
- Definició de mediació.
- Trobada de mediació.
- Passos del procés de mediació.
- Rol del/la mediador/a.
- El conflicte: comprensió i anàlisi.

Comencem!

- Qui sou?

Busqueu una parella (millor si no la coneixeu gaire). Heu de fer-li el retrat i una petita entrevista. A continuació disposeu de l'espai per fer-ho.

- Qui és?
- Què li agrada?
- Què no li agrada?

Teòricament...

- Què entenem per mediació?

La mediació escolar és una trobada en què la persona mediadora actua per a que els protagonistes del conflicte puguin buscar conjuntament una solució. La mediació té com a característiques principals: la voluntarietat, la confidencialitat i la llibertat en la presa de decisions.

Podeu prendre notes en aquest espai

- Què és un servei de mediació i com s'accedeix a ell?

El servei de mediació es posa en funcionament per la necessitat de resoldre els conflictes de forma pacífica i per ajudar, així, a mantenir un bon clima de convivència i treball en el centre.

Inicialment, un nombre reduït de persones (màxim 30) participen a la formació (12 h) i planifiquen (6 h) com funcionarà, a la pràctica, el servei de mediació al propi centre.

L'accés a aquest servei es realitza de forma voluntària o, també, pot ser suggerit per una tercera persona que sap del conflicte i que creu que aquesta opció pot ajudar als protagonistes a posar-se d'acord. En alguns casos, fins i tot podria resultar convenient recomanar una primera trobada mediadora com a intent de prevenir un conflicte més greu.

No tots els conflictes són mediables, això significa que si una de les persones necessita ajut terapèutic o el conflicte constitueix delictes, l'equip mediador valorarà altres vies per tractar-lo com correspon.

- Quins son els passos del procés de mediació?

1. Conscienciació

Tinc un problema. Com el puc afrontar?

2. Opció per la mediació

Trobem-nos.

Les persones en conflicte es troben cara a cara en presència d'una persona mediadora que crea les condicions per al diàleg (mediació formal).

En aquest pas cal:

- Donar a conèixer la identitat dels protagonistes i del mediador.
- Presentar-se: cadascú es presenta a si mateix/a.
- Explicar les normes bàsiques de funcionament.
- Atenir-se al torn de paraules.
- Ser respectuosos amb els altres. Guardar la confidencialitat del que es parla en la trobada.
- Estar disposats a obrir el diàleg i a cooperar per arribar a una entesa.

L'element més important d'aquesta fase és, sens dubte, la generació de confiança envers la persona mediadora i el procés.

En ocasions, cal parlar amb les persones per separat amb l'objectiu de donar-los a conèixer de quina manera la mediació pot contribuir a millorar aquella situació amb què no se senten a gust.

Un cop s'han consensuat les normes cal preguntar explícitament a cada participant si hi està d'acord i creu que pot complir-les.

3. Exploració de la situació

Parlem-ne.

En aquest punt el mediador escolta les dues parts en conflicte amb empatia (posant-se en el lloc de l'altre) i intenta comprendre els seus sentiments i punts de vista. La persona mediadora pot fer preguntes obertes mentre escolta per tal d'aclarir com es troba cadascú davant del conflicte. Els protagonistes encara no es comuniquen entre si.

Cal animar els participants que s'expressin lliurement, tenint cura de no prendre partit per cap dels presents i evitant emetre judicis sobre allò que es diu, tampoc ha de donar solucions. Únicament ha de fer que les persones

se sentin escoltades parafrasejant, reformulant, resumint, fent preguntes obertes...

4. Definició conjunta de la situació

Què tenim entre mans?

Entre tots perfilarem la situació i valorarem quins aspectes en volem modificar.

La persona mediadora en tot moment s'ha de mostrar conciliadora i treballar per reparar malentesos. Es formulen preguntes, es demana que cada persona parli com si fos, o bé es trobés en el lloc de l'altra i s'aprofiten les expressions de reconeixement de l'una envers l'altra. En aquesta fase cal que s'arribi al consens sobre quins són els punts principals del conflicte.

5. Transformació del conflicte

Fem propostes.

En aquesta fase s'han de buscar alternatives per a resoldre el conflicte.

A l'hora de fer propostes procedim de la manera següent:

- Crear alternatives (pluja d'idees).
- No fer judicis, ni discutir les alternatives.
- Reduir el llistat de propostes.
- Contemplar les possibles combinacions entre les propostes.
- Analitzar-ne les seves conseqüències i viabilitat.

6. Acord

Posem-nos d'acord per continuar junts.

Els protagonistes acorden per consens les actuacions necessàries que faran variar en positiu les relacions entre ells, bé perquè s'han aclarit els malentesos, bé perquè s'estableixen compromisos de cara al futur, o perquè s'acorden mesures reparadores.

La persona mediadora vetlla per tal de:

- Planificar com portarem endavant els acords presos.
- Concretar actuacions i calendari.
- Assegurar-nos que el conflicte està ben resolt per part de tots.
- Fer una encaixada de mans amb cada persona que ha participat o una demostració de reconeixement mutu pel treball realitzat.

L'acord ha de ser equitatiu, senzill de dur a la pràctica i concret, de manera que les actuacions futures quedin ben clares.

Considerem important conservar una breu memòria escrita de cada trobada: es pot dur un diari de mediació, complimentar un breu formulari, redactar un acord, etc. Aquest material, tot i que ha de respectar la intimitat dels participants en la trobada, resulta imprescindible a l'hora de valorar l'actuació de la persona o persones mediadores en les sessions de treball amb el coordinador del programa.

7. Seguiment

Viure i conviure en pau.

Ningú no obliga els participants a posar en pràctica l'acord pres.

És el fet d'haver-se posat d'acord, per pròpia iniciativa, que el fa efectiu.

En ocasions s'estableix un període de prova en què es duen a la pràctica els compromisos adquirits.

Encara que el procés de mediació acostuma a seguir les fases anteriors, podria passar, per exemple, que ja en la fase de transformació del conflicte (5), algun dels participants fes referència a algun aspecte de la situació no explorat (3). Lògicament procediríem a tractar el punt en qüestió per tal d'incloure'l a l'agenda de treball.

A la pràctica...

- Qualitats de la persona mediatadora

Feu un grup de quatre persones. Un cop ja hem explicat en què consisteix la mediació i quin és el rol del mediador/a, penseu en tres o quatre qualitats que penseu que ha de reunir la persona mediatadora.

Qualitats de la persona mediatadora
-
-
-
-

Passats cinc minuts les poseu en comú i afegireu les que van sortint

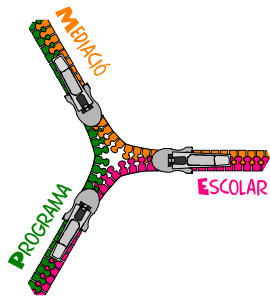
Qualitats de la persona mediatadora (posta en comú)
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-
-

En darrer lloc treballareu la fitxa: "Característiques de la persona mediatadora" (pàgina que segueix). Després llegiu-la uns moments, comenteu-la lliurement amb el grup.

Material de suport: Característiques de la persona mediadora

Cada context, cada conflicte i cada persona són diferents, per això hi ha diversitat de qualitats personals i d'experiències que ajuden a ser un bon mediador o mediadora. Amb tot, certes característiques i habilitats resulten especialment valuoses a l'hora de mediar en un conflicte:

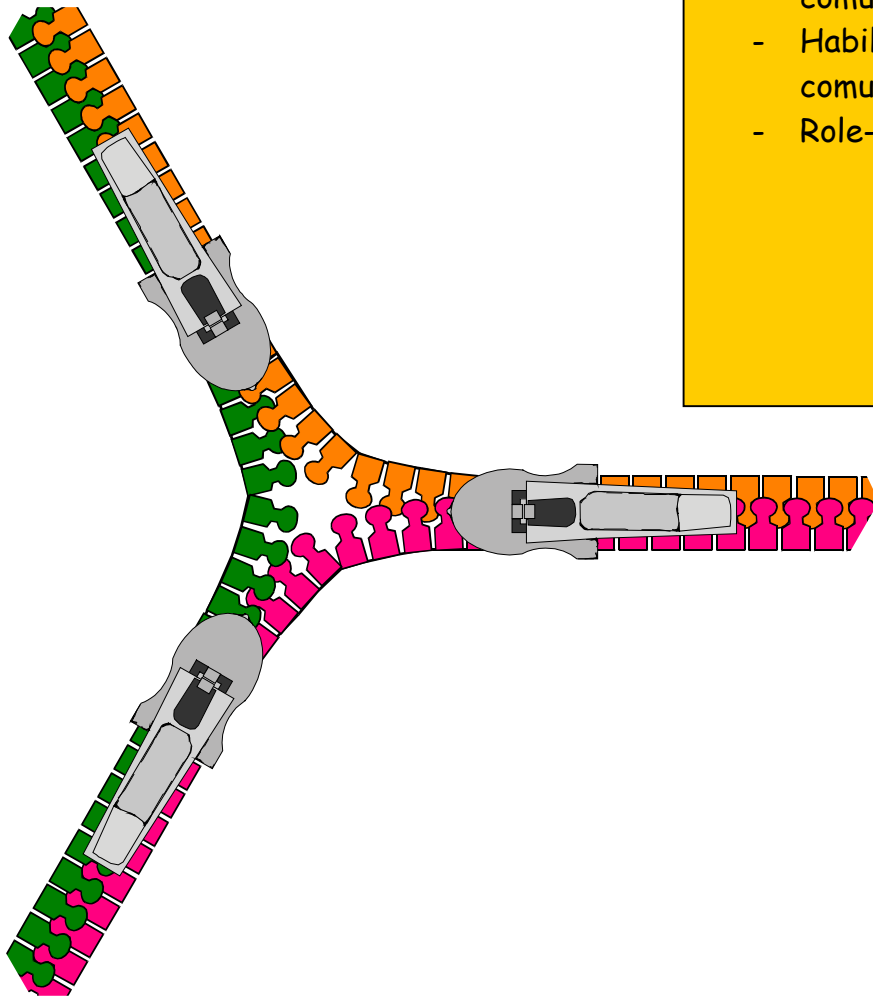
- Ser una persona creïble i de confiança
- Saber escoltar amb atenció
- Creure en la capacitat de les persones que té al davant
- Acollir i sentir-se còmode amb les manifestacions emotives
- No témer la confrontació de pensaments, sentiments, demandes...
- Valorar el conflicte com una oportunitat de canvi i de creixement personal
- Demostrar interès per transformar constructivament el conflicte
- Mostrar empatia sense posar-se a favor o en contra de ningú
- No jutjar, aconsellar, ni imposar solucions
- Tenir paciència
- Ser bon comunicador/a
- Mantenir un discurs conciliador
- Ser imaginatiu i treballar amb la ment oberta
- Transmetre seguretat i rigor en el procés de treball
- Crear un entorn de respecte, honestat, confidencialitat, amabilitat, atenció, seriositat, calma i amistat
- Tenir poca necessitat de reconeixement personal

Formació F2

Guió de la sessió:

- Dinàmica de presentació.
- Elements distorsionadors de la comunicació.
- Habilitats de comunicació.
- Role-playing.

Comencem!

- Com ens comuniquem?

Formeu parelles per conversar. Decidiu quina de les dues persones començarà a parlar i quina escoltarà. Després es canviaran el rols. Se us proposarà un tema de conversa i unes indicacions d'escolta.

Podeu prendre notes en aquest espai

Teòricament...

- Quines són les principals habilitats de comunicació?

Els futurs mediadors/es han de potenciar les seves habilitats de comunicació per ajudar els protagonistes del conflicte a explicar-se i comprendre's millor.

D'entre les eines per establir una comunicació rica i efectiva destaquen:

- Mostrar coherència en l'ús del llenguatge verbal, oral i visual (digital i analògic)
- L'assertivitat
- L'escolta activa
- L'interès veritable per l'altra persona

Llenguatge no verbal: el llenguatge oral i visual de la persona mediatra ha de ser acollidor i transmetre serenitat. És important parar atenció al llenguatge no verbal dels participants en la mediació perquè proporciona molta informació sobre el seu estat d'ànim, la seva disponibilitat a cooperar, el rebuig a certes propostes, la incomoditat o interès pel procés...

Conducta assertiva: és aquella que implica l'expressió directa dels propis sentiments, necessitats, drets i opinions, sense amenaçar ni faltar al respecte als altres i als seus drets.

Podem ser assertius utilitzant:

- Un llenguatge positiu
- Les autoafirmacions
- La tècnica del disc ratllat
- La interrogació negativa
- El banc de boira.
- L'assertió negativa

Escolta activa: un altre concepte que ens permet una bona comunicació és l'escolta activa. Entenem per escolta activa animar l'altre que parli i esforçar-se per comprendre respectuosament el que diu.

Ens ajudarà a escoltar activament:

- Mostrar empatia
- Parafrasejar
- Clarificar
- Resumir
- Reformular
- Preguntes circulars

Empatia: és la capacitat de posar-se en la pell de l'altra persona mirant de comprendre-la, sense necessitat de jutjar-la, criticar-la o donar-li la raó. Els mediadors i mediadores mostren empatia envers les dues persones que tenen el conflicte per tal que se sentin còmodes i lliures per explicar com les afecta la situació. Mostrem empatia amb el llenguatge no verbal: mirada, expressió facial, contacte físic... i amb el llenguatge verbal: repetint l'acabament d'algunes frases, emprant expressions com "aha", "mmm..." sense contingut.

Parafrasejar: fer de mirall, per tal que qui parla sàpiga que l'escoltem atentament i alhora senti les seves pròpies paraules.

Clarificar: fer preguntes obertes per animar a les persones a seguir parlant i reunir, així, més informació. La intenció del mediador és comprendre el punt de vista de qui parla.

Resumir: recollir les principals idees i sentiments de la narració, hem de preguntar sempre si ho hem entès correctament: "és així?".

Reformular: s'introdueix un petit canvi o un nou punt de vista en la història en un intent d'obrir-la a d'altres lectures.

Preguntes circulars: són preguntes que ajuden a imaginar, a veure el conflicte globalment, a avançar o retrocedir en el temps.

Interès per les altres persones: la millor manera de comunicar-se amb les altres persones és la sinceritat, honestedat i interès real per allò que ens diuen.

A la pràctica...

- Pràctiques d'escolta activa

En parelles o petits grups caldrà que completeu la següent fitxa:

Situació	El tutor troba un vidre trencat quan arriba a classe. Tu arribes amb la teva pilota i te la pren i diu que després en parlareu. Tu penses. "Quin tio més pesat no penso fes res a la classe, és un plom"	Avui vols sortir amb els teus amics. Has estudiat una mica perquè la teva mare ho veiés. Quan quedes amb els teus amics, la teva mare et demana que et quedis amb el teu germà petit. "N'estic farta de la meva mare i del meu germanet"
Mostrar interès		
Parafrasejar		
Clarificar		
Sintetitzar		
Reformular		
Preguntes circulars		

- Role-playing

Formeu grups de quatre persones, si pot ser, cada grup estigui compost per alumnes, professors, famílies i PAS.

Repartiu-vos els rols de la primera dramatització "Una qüestió de pilotes": dos mediadors/es i dos protagonistes. Cadascú es posarà en la pell del seu personatge i intentarà representar el conflicte.

Trebal·leu sempre amb el "Guió per mediar un conflicte" al davant.

UNA QÜESTIÓ DE PILOTES Dramatització núm.1

PLANTEJAMENT DE LA SITUACIÓ

La direcció del centre SEGLE XXII, deixa material per jugar a l'hora del pati, com per exemple pilotes. Quan un alumne demana en préstec una pilota a consergeria ha de deixar a canvi el seu carnet de l'IES, com a garantia de que la pilota tornarà en bon estat i no es perdrà.

Avui el conserge ha sortit un moment. El Raül, un noi de 2n. D'ESO, cansat de les "desaparicions" del conserge no ha tingut espera i ha agafat la pilota sense permís. En finalitzar el pati, en Raül ha tornat la pilota i s'ha produït un enfrontament amb el conserge on no hi han faltat insults i amenaces.

ELEMENTS PER A L'ANÀLISI DEL CONFLICTE

Sobre els protagonistes del conflicte:

- a) Paco (el conserge)
- b) Raül (noi de segon d'ESO)

Quin és el punt de vista de cadascú (percepcions)?

Com se sent cada persona en aquesta situació?

Quines relacions personals hi ha entre elles?

Com influeix cada una en el conflicte?

Sobre **el procés** conflictiu (origen, escalada, estancament, desescalada):

Com ha aparegut el conflicte? Hi ha algun fet desencadenant?

Com es comuniquen els afectats entre ells?

S'ha intentat alguna solució?

S'hi ha anat afegint agreujants?

Tots els participants estan en igualtat de condicions?

Es vol treballar conjuntament sobre el conflicte?

Es vol eliminar alguna de les parts implicades?

Sobre **el problema**:

Què vol cada persona?

Quin interès/necessitat hi ha al darrere de cada demanda?

Com definiríem el problema conjuntament?

Hi ha valors comuns?

PACO

La feina de conserge d'institut no la vol ningú. Els "profes" de vegades són exigents i et miren per sobre de l'espatlla, el secretari et mana feina que sempre és urgent. Però el pitjor són els alumnes, cada dia són més maleducats, fan el que volen i no hi ha ningú que els pari. Entren a consergeria sense fer cas del cartell que diu ben clar que està prohibida l'entrada a l'alumnat.

Avui a l'hora d'esbarjo, he hagut d'anar a correus i un alumne (que jo ja em conec molt bé) m'ha pres la pilota i, el que es pitjor, quan l'ha tornada i jo li he dit que "amb quin permís l'havia agafada" ha xutat la pilota ben lluny i m'ha dit: "Si és teva, ves-la a buscar" entre d'altres paraules i gestos pujats de to.

O la direcció pren mesures estrictes o jo no deixo la pilota a ningú.

RAÜL

El conserge és un pesat i es pensa que és l'amo de l'institut i que la pilota és seva. Jo li vaig a demanar sovint i moltes vegades no hi és. Encara que vegi que m'espero ell continua fent fotocòpies o em mana alguna feina a mi... passa el temps i ens quedem sense poder jugar. O sigui que avui m'he afartat i l'he agafada sense permís.

Al final del pati l'he anada a tornar i el conserge m'ha dit que què m'havia cregut i que era un "xulo" i que la pilota a mi no me la deixaria mai més. O sigui l'he xutada cap a l'altra banda del passadís, no diu que és seva? Que la vagi a buscar!. És un desgraciat!

Diu que no em deixarà més la pilota. Doncs jo i els meus amics li "arreglarem el lavabo" o buidarem totes les papereres del pati, com l'altre dia. Demà trucarem per telèfon amenaçant-lo.

- Practicar l'empatia

Preneu consciència del vostre llenguatge corporal i intenteu mostrar empatia envers ambdós protagonistes del conflicte.

- Practicar l'assertivitat

Durant la mediació haureu de recordar a les persones que protagonitzen el conflicte que procurin parlar en primera persona evitant mots ofensius o desqualificacions: **jo**, **quan...** (descriure la situació), **em sento...** (descriure com afecta) i **voldria...** (exposar les demandes).

- Identifiqueu els interessos i elaboreu una agenda de treball

Mireu de descobrir els interessos que hi ha darrere les demandes (posicions) de cada persona.

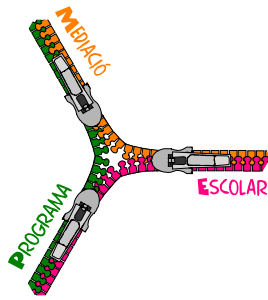
Fixeu-vos en el següent exemple

No vull seure amb tu (posició) pot significar que:

- Vull seure amb la meua amiga íntima (interès)
- Vull seure més endarrera, tan endavant no puc xerrar sense que el professor m'avisí (interès)
- Vull seure amb algú que no em distregui (interès)
- Vull seure a prop de la porta per sortir puntual i no perdre el bus (interès)

Com es veu, cada interès mena a una solució potencial diferent:

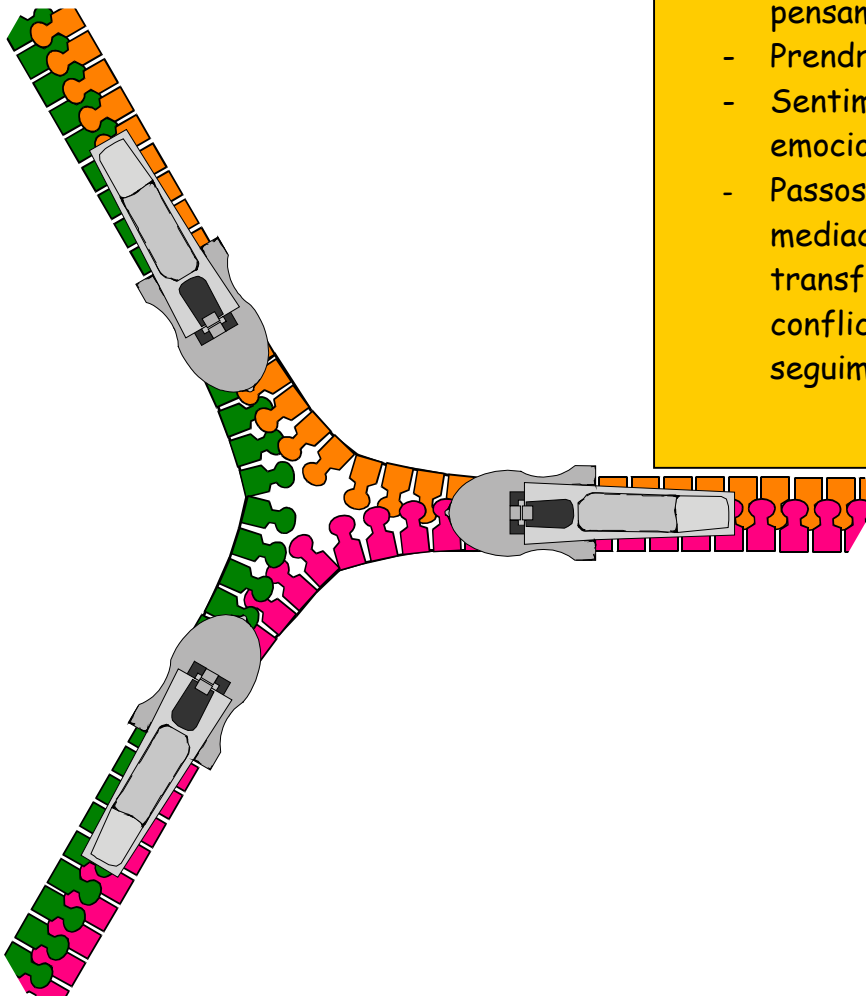
- No és una qüestió de rebuig personal, sinó la preferència per una altra persona. Un cop aclarit aquest punt, potser no hi haurà cap inconvenient en el canvi.
- La solució podria ser seure totes dues més endarrera.
- La solució seria comprometre's a parar atenció o preferir el canvi de companya.
- La solució seria buscar dos llocs a prop de la porta o acceptar el canvi de bon grat.

Formació F3

Guió de la sessió:

- Dinàmica de presentació.
- Habilitats de pensament.
- Prendre una decisió.
- Sentiments i emocions.
- Passos de la mediació:
transformació del conflicte, acord i seguiment.

Comencem!

- Escriure's una carta a si mateix/a

Amb el full que us hem donat, heu d'escriure una carta dirigida a vosaltres mateixos.

El contingut de la carta ha d'expressar sentiments, expectatives i altres temes que us puguin neguitejar, fer il·lusió o causar incertesa.

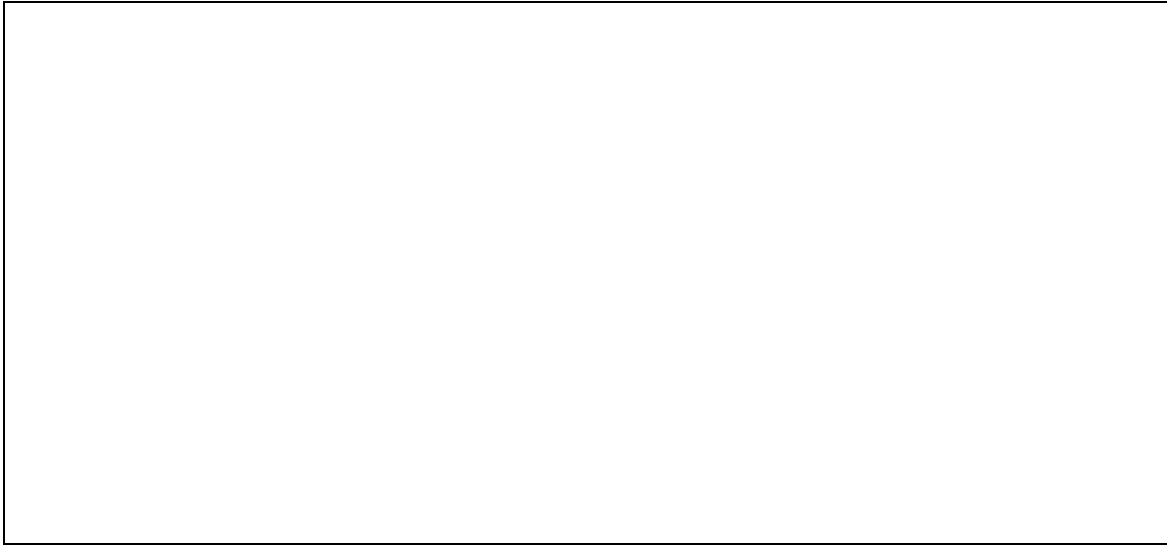
En el sobre posareu el vostre nom i adreça perquè el carter us la pugui retornar.

Teòricament...

- Les habilitats de pensament permeten cercar la informació necessària per abordar el conflicte amb visió de futur, reflexionant abans de prendre una decisió.
- Comprendrem millor una situació si aprenem a considerar-la des de punts de vista diferents.
- Comprendrem millor una situació si aprenem a considerar-la des de punts de vista diferents

Pots prendre notes en aquest espai

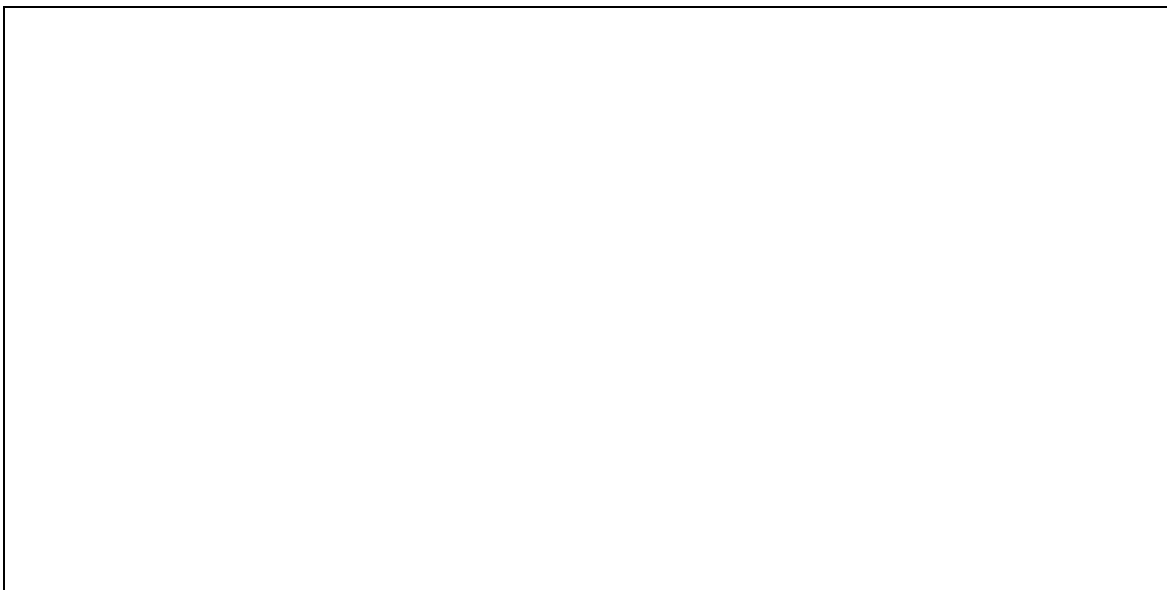
- Quins factors tindrem en compte a l'hora de prendre una decisió?

En tot procés de mediació hi intervenen els **sentiments i les emocions**.

El mediador ha de mostrar empatia en relació amb el conflicte i les persones, això no significa, però, que accepti o aprovi les conductes incorrectes, únicament mostra respecte per cada persona. Escolta i legitima els sentiments dels protagonistes com a via per passar del "jo" i "tu" al "nosaltres".

Com podem treballar els nostres propis sentiments i els dels altres?

A la pràctica...

El pensament creatiu no cerca mostrar la veracitat d'uns arguments, sinó inventar i innovar per canviar l'entorn.

- **Pensem alternatives**

Exemple: has trencat un vidre amb la pilota sense voler. Tothom ha vist com t'enrabiaves quan al teu equip li han fet un gol i has xutat amb tota la teva força sense preocupar-te de cap a on anava la pilota. No vols que els pares s'assabentin del que ha passat i voldries trobar-hi una altra solució.

- **Què es pot fer?**

- Negar-ho tot, dir que algú t'ha clavat una empenta per darrera i s'ha desviat la pilota.
- Parlar amb els de l'equip i recollir diners per pagar el vidre.
- Avançar-te a l'avís i anar a parlar amb el tutor/a.
- Co
- mençar a recollir els vidres perquè ningú no es faci mal.
- Vigilar la bústia de casa i treure la carta d'avís.

Exemple: la Raquel era una bona alumna, però ara s'està jugant les matemàtiques perquè no presenta mai la feina, ni estudia. Això passa des que s'asseu al costat d'en Pau.

- **Què es pot fer?**

- Preguntar-li a què es deu el canvi.
- Separar-la d'en Pau.
- Castigar-la sense pati.
- Cridar els pares perquè hi intervinguin.
- Deixar-la estar, és la seva vida.
- Proposar-li que un company que va bé l'ajudi.

Com més originals i variades siguin les idees millor. No s'han de jutjar ni valorar.

- Prendre una decisió

Has de discutir aquestes situacions en grups de quatre i cal arribar a un consens i justificar la decisió en un temps màxim de 10 minuts

Quins inconvenients creieu que pot tenir la vostra decisió?

EL TREBALL DE NATURALS

Tres companys t'han demanat de fer el treball de naturals amb ells:

- Rafi: sempre fas els treballs amb ell, és molt bon company.
- Ruth: és molt simpàtica i t'agrada molt, és llesta.
- Martín: us coneixeu des de petits, se li acaba de morir la mare, aprova justet.

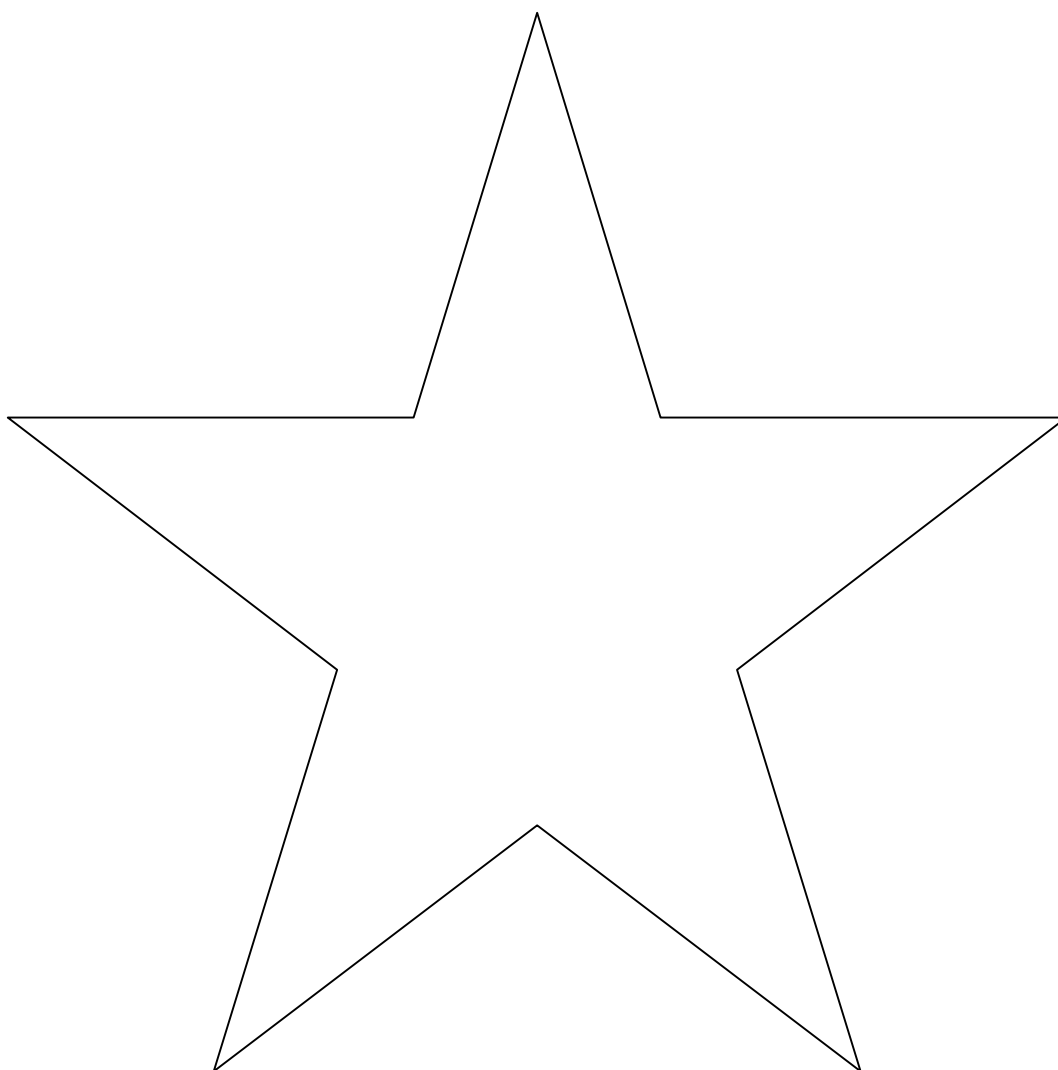
El treball és en parella i et fa por deixar penjat a algú, els tres confien en que el faran amb tu i els tres t'han dit de quedar a casa seva demà a la tarda.

Amb qui faràs el treball? Per què?

[illegible]

- La galàxia

Amb l'estrella que tens en el quadern escriuràs el teu nom ben clar al mig. A continuació passant el quadern als teus companys i escriurem quelcom positiu de la persona a qui pertany l'estrella. Retornarem l'estrella al seu propietari que se la podrà quedar.

- Quins son els passos del procés de mediació?

Feu memòria

- **Registre trobada de mediació**

Et presentem un document molt senzill que ens permetrà guardar memòria del funcionament del servei de mediació. Cal lliurar-lo al coordinador/a de l'equip mediador.

No oblidis que no se signa un cop assolit el consens, sinó que els protagonistes del conflicte, de comú acord amb la parella mediadora, poden establir una data per revisar-lo. Serà llavors quan les persones en conflicte, de comú acord, el signaran.

TROBADA DE MEDIACIÓ

PARTICIPANTS:

A:

B:

Mediador/a:

Mediador/a:

DATA:

QUÈ TENIM ENTRE MANS? (resum de la situació):
--

QUÈ DECIDIM? (resum de l'acord o consens):

▪ Role-playing

Ara dramatitzareu els darrers passos del procés de mediació que vareu començar en la sessió anterior.

Els passos que treballareu seran: fem propostes i posem-nos d'acord.

En aquest moment, les persones mediadores proposareu un tema per començar a avançar cap al consens. Podeu optar per un tema relativament senzill o bé podeu començar per un tema difícil (apostant per dedicar les energies a quelcom que sembla realment important i que, un cop consensuat, obrirà la porta als temes que ens semblen secundaris). Amb tot, cal ser molt prudent perquè allò que és o no important ho saben els participants millor que ningú.

Un cop seleccionat el tema s'explica en què consisteix la pluja d'idees. Els mediadors demanareu a cada persona que digui en veu alta les idees que li passen pel cap, idees que podrien solucionar la qüestió.

Així es van establint acords. Els passos de la mediació no són ben bé graons en el procés, sinó que són circulars, és a dir que es pot anar endarrera i ampliar la recollida d'informació sobre un punt determinat (parlem-ne), o, si un tema important ens ha passat per alt, s'hi inclou (què tenim entre mans).

▪ Què passa quan algun tema no avança?

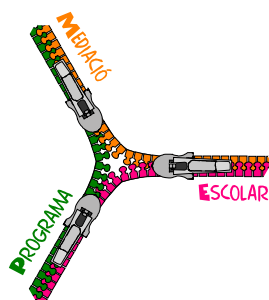
Primerament, heu d'observar si els protagonistes del conflicte prefereixen anar l'un contra l'altre, a cooperar.

En segon lloc, cal tenir present que el mediador també participa lliurement a la trobada i si creu que hi ha:

- Manipulació
- Amenaces
- Pressió
- Abús de poder
- Que s'amaga informació
- Que un dels participants està debilitat i acorda qualsevol cosa
- Que les decisions no són equitatives
- Que els acords perjudiquen a tercers
- ...

Si observa alguna d'aquestes actituds o d'altres manifestacions que considera poc ètiques pot optar per:

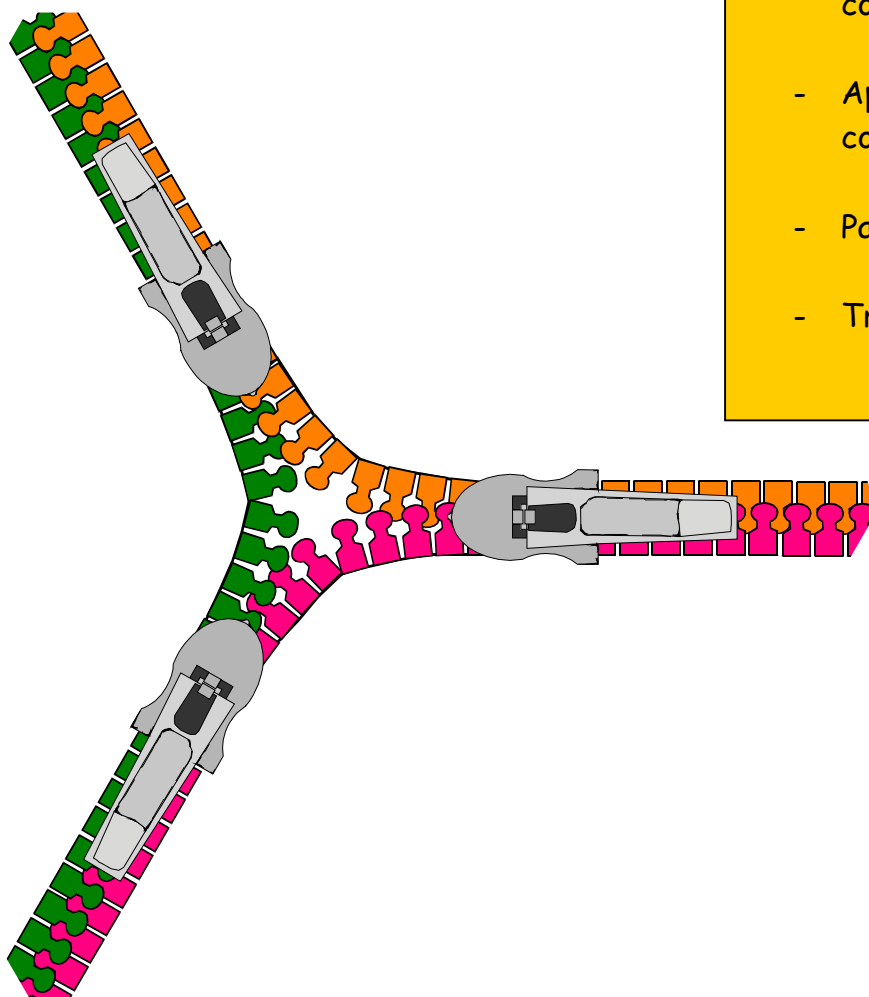
- Aturar el procés i manifestar clarament que els objectius pactats al principi eren de cooperació i ara observa que, malgrat tot, encara es produeixen amenaces, etc. Preguntar si prefereixen resoldre la situació per una via diferent de la mediació?
- Demanar un "*caucus*" (breu reunió privada amb cada part per separat).
- La persona mediadora assenyala que, sota el seu punt de vista, el procés no avança convenientment. Llavors proposa una trobada per separat a cada part, en la qual preguntarà (sota compromís de confidencialitat) què és el que l'impedeix a "A" o "B" treballar sobre aquell punt en concret. Segons la resposta de cada part, se'ls pot demanar de posar sobre la taula la informació que li han confessat en privat, o pot advertir que tal i com està la situació no és possible prosseguir.
- La persona mediadora pot considerar unilateralment que el conflicte tal i com s'està plantejant ha de ser tractat per una altra via i finalitzar la trobada.

Formació F4

Guió de la sessió:

- Activitat de presentació.
- Educació per a la convivència.
- Aprenentatge cooperatiu.
- Participació activa.
- Trobada de mediació.

Comencem!

- Participeu en l'activitat " Taxi, Taxi".
- En finalitzar, escriviu com us heu sentit en cadascuna de les situacions.

Podeu prendre notes en aquest espai

Teòricament...

- La convivència pacífica al centre forja un clima de treball, diàleg, solidaritat i optimisme.
- La pràctica de la mediació escolar contribueix efectivament a treballar en pro d'una comunitat rica en les seves relacions, integradora i disposada a crear situacions noves per a l'enriquiment mutu. La mediació suposa una via de desenvolupament que fomenta el lideratge positiu, el compromís responsable i la participació activa.
- La mediació estén una via entre les persones que es mostren en desacord i possibilita l'apropament entre elles per arribar a restablir entre tots els vincles que s'han trencat.
- L'aprenentatge cooperatiu proposa la consecució d'objectius comuns gràcies a la col·laboració de tots els membres del grup, tenint en compte el component social de l'educació.
- La implicació dels/de les alumnes en el servei de mediació és voluntària. Si la comunitat educativa és molt diversa quan a ètnia, procedència social, etc., resulta important que l'equip de mediació sigui representatiu d'aquesta diversitat.

Recordem...

Quins son els passos del procés de mediació?

- **Tria la mediació! Pot ser un bon començament... CONSCIENCIACIÓ**

Generar confiança envers la mediació

- Animar les persones que no fugin dels seus problemes.
- Animar les persones perquè no utilitzin la força davant d'un conflicte.
- Explicar que hi ha una altra via: la del diàleg, i donar a conèixer la mediació.

- **Trobem-nos**

Mostrar empatia per les persones i els problemes que les afecten.

- Manifestar un profund respecte per totes les persones, encara que no es comparteixin els seus punts de vista, ni s'aprovin els seus comportaments.
- Convidar a parlar obertament de la situació que els preocupa.
- Mostrar la seva confiança en la capacitat de les persones que han vingut a mediació per trobar una resposta constructiva.

- **Parlem-ne**

Escoltar sincerament i activament.

- Posar en pràctica les eines de comunicació efectiva apreses amb l'objectiu que les persones se sentin veritablement escoltades i amb ànims d'entendre-les millor.
- Aprofitar qualsevol indicatiu de reconeixement d'un participant envers l'altre per anar reconstruint la relació.
- Transmetre el sentiment que dialogar "funciona".

- **Què tenim entre mans?**

Incloure i cooperar.

- Parlar en primera persona del plural (nosaltres) sempre que sigui possible, accentuant el fet que la situació és compartida i que el conflicte no ha aconseguit dividir-nos.
- Facilitar la cooperació entre les persones animant-les a parlar l'una amb l'altra, a mostrar-se empatia, parafrasejar-se...
- Fomentar la presa de consciència de la responsabilitat compartida en el conflicte i en la solució consensuada.

- **Fem propostes**

Animar a formular idees creatives i equitatives.

- Estimular l'expressió lliure d'idees diverses.
- Vetllar per l'equitat de les propostes que es prendran en consideració.

- **Posem-nos d'acord per continuar junts**

Fomentar el compromís i l'autodeterminació.

- Contribuir que els participants incloguin components ètics en els acords presos per consens.
- Valorar la lliure participació.
- Celebrar el compromís voluntari assolit per cada part.
- Tenir en compte com incideixen els acords assolits en els fets i en les relacions entre les persones.

- **Viure i conviure en pau**

Celebrar la contribució a la cultura de la pau i el diàleg.

- Recollir la valoració de les persones sobre la nova situació que han creat elles mateixes.
- Revisar la seva pròpia actuació per seguir madurant com a mediadors/es.
- Prendre consciència de com poc a poc s'avança cap a la concòrdia.

A la pràctica...

Activitat: Trobada de mediació

En aquesta darrera sessió de formació pròpiament dita ens interessa revisar globalment la trobada de mediació. Formarem grups de quatre (podeu ser diferents dels que heu dramatitzat la situació " *una qüestió de pilotes*" i us proposem la situació : " *Som les millors*"

Com ja hem fet durant les sessions anteriors, dues persones fan de mediadors/es i dues de protagonistes del conflicte.

Mireu el guió del mediador/a, sempre que calgui, els que feu de mediadors intentareu treballar els passos de la trobada.

Primer dramatitzareu la situació per grups.

Fareu una posada en comú : Un representant de cada grup valorarà tant els aspectes positius, com les dificultats que han sortit durant la dramatització.

Material de suport: **Dramatització " Som les millors"**

SOM LES MILLORS Dramatització, núm. 2

PLANTEJAMENT DE LA SITUACIÓ

Un grup de 9 alumnes: 8 noies i un noi de tercer d'ESO surten de l'aula ordinària per reforçar les àrees instrumentals.

Alguna d'aquestes alumnes planteja a la professora de reforç que faci fora a l'únic noi del grup, perquè es porta malament i és un masclista. Per culpa del noi les castiguen a elles. A més, seria millor que es quedés a classe amb els altres i així elles podrien treballar més.

Per por a les represàlies volen que el seu nom es mantingui en secret, doncs ja hi hagut alguna baralla amb aquest noi i la seva colla.

La professora sap que és un alumne conflictiu i que té força problemes d'aprenentatge i pensa que en una aula ordinària li resultaria impossible progressar, ja que els continguts estan molt per sobre de les seves capacitats.

ELEMENTS PER A L'ANÀLISI DEL CONFLICTE

Sobre **els protagonistes** del conflicte:

a) **Alumne disruptiu/Grup de companyes**

b) **Alumne disruptiu/ Professora**

Quin és el punt de vista de cadascú (percepcions)?

Com se sent cada persona en aquesta situació?

Quines relacions personals hi ha entre elles?

Com influeix cada una en el conflicte?

Sobre **el procés** conflictiu (origen, escalada, estancament, desescalada):

Com ha aparegut el conflicte? Hi ha algun fet desencadenant?

Com es comuniquen els afectats entre ells?

S'ha intentat alguna solució?

S'hi ha anat afegint agreujants?

Tots els participants estan en igualtat de condicions?

Es vol treballar conjuntament sobre el conflicte?

Es vol eliminar alguna de les parts implicades?

Sobre **el problema**:

Què vol cada persona?

Quin interès/necessitat hi ha al darrere de cada demanda?

Com definiríem el problema conjuntament?

Hi ha valors comuns?

SOM LES MILLORS (A)

JONATHAN

A mi l'Institut m'importa una m.... No em dóna la gana de treballar. No em serveix de res. Encara que em posin en un grup a part m'avorreixo molt amb els meus companys, especialment quan vaig a reforç amb les ties aquelles que són unes "pelmes" i s'han "xivat" de mi. No em "traguen".

Si em provoquen els partiré la cara, ja fa dies que se l'estan buscant. Tots els profes em tenen mania. No m'estranyaria que m'expulssessin uns dies. Millor. Tindrè una altra bronca a casa, no em ve d'una, però el pitjor és que em quedaré sense setmanada.

Tot per culpa de la Vanessa i les seves "amiguetes", es pensen que són les millors i sempre van elles "juntetes". No les puc veure. Totes les ties són faves.

Avui la tutora m'ha cridat per parlar i con que és la tercera vegada aquest mes... si és per la seva culpa em sentiran.

SOM LES MILLORS (B)

VANESSA

En Jonathan és un imbècil, és un cregut, inútil i masclista, i a sobre no sap fer res, va de xulo amb les noies... com si només fos l'únic noi del món.

Nosaltres creiem que si el treuen fora del grup treballaríem més i li hem dit a la professora que no el volíem al grup de reforç.

La Lídia m'ha dit que la tutora em busca per parlar amb mi. Segur que ha estat aquest idiota, que li haurà dit qualsevol cosa de nosaltres. Si vol "bronca" la tindrà.

TROBADA DE MEDIACIÓ

PARTICIPANTS:

A:

B:

Mediador/a:	Mediador/a:
--------------------	--------------------

DATA:

QUÈ TENIM ENTRE MANS? (resum de la situació):
--

QUÈ DECIDIM? (resum de l'acord o consens):

REVISIÓ:	DATA:																				
Ho complim?	Funciona?																				
<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>											<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>										
Ha millorat la nostra relació?	S'ha arreglat el problema?																				
<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>											<table border="1"> <tr> <td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td> </tr> </table>										
Signat (A):	Signat (B):																				
Signat mediador/a:	Signat mediador/a:																				

Els/les mediadors/es...

TROBEM-NOS				
Han saludat a les persones en conflicte	1	2	3	4
S'han presentat	1	2	3	4
Han explicat clarament les normes de la mediació	1	2	3	4
Han preguntat a les persones en conflicte si hi estaven d'acord	1	2	3	4
COMENTARIS:				
PARLEM-NE				
Han mostrat empatia	1	2	3	4
Han preguntat què ha passat	1	2	3	4
Han preguntat com se senten les persones en conflicte	1	2	3	4
Han escoltat activament parafrasejant i fent preguntes obertes	1	2	3	4
Han resumit la situació tenint en compte els sentiments i punts de vista de les dues persones	1	2	3	4
COMENTARIS:				

QUÈ TENIM ENTRE MANS?				
Han tingut en compte els interessos de les dues persones	1	2	3	4
Han demanat a cadascú que es posi al lloc de l'altra persona	1	2	3	4
Han demanat a que les persones en conflicte imaginin què pot passar si no es posen d'acord	1	2	3	4
Han treballat sobre el problema i sobre les relacions entre les persones en conflicte	1	2	3	4
COMENTARIS:				
FEM PROPOSTES				
Han explicat clarament com fer una "pluja d'idees"	1	2	3	4
Han ajudat a seleccionar les idees	1	2	3	4
Han suggerit la combinació d'idees	1	2	3	4
Han convidat a valorar les opcions més interessants	1	2	3	4
COMENTARIS:				

POSEM-NOS D'ACORD PER CONTINUAR JUNTS				
Han deixat que les persones en conflicte decideixin per elles mateixes	1	2	3	4
Han preguntat si la decisió era equitativa per tots	1	2	3	4
Han preguntat si creien que la podrien complir	1	2	3	4
Han ajudat a fer un pla d'acció concret	1	2	3	4
Han explicat a cadascú quin era l'acord	1	2	3	4
Han acordat una data per a la revisió de l'acord	1	2	3	4
Han encaixat les mans als participants en la mediació	1	2	3	4
Han demanat als participants que es fessin una encaixada	1	2	3	4
COMENTARIS:				

RESULTATS DE L'OBSERVACIÓ

MENYS DE 25 PUNTS

Heu oblidat alguns dels passos més importants del procés de mediació. Haureu de treballar amb el *Guió per conduir una trobada de mediació* al davant i seguir-lo fil per randa. També us pot ajudar a progressar fer pràctiques a partir de situacions imaginàries.

ENTRE 25 i 50 PUNTS

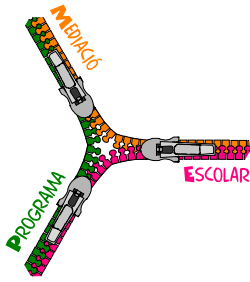
Gairebé heu aconseguit realitzar una mediació correcta, no obstant hi ha alguns detalls que heu de revisar. Estudieu novament el *Guió per conduir una trobada de mediació* i procureu formar parella amb un/a mediador/a amb més experiència.

ENTRE 50 i 75 PUNTS

Heu conduït la trobada de mediació correctament. Amb una mica més de pràctica sereu excel·lents mediadors/es. Us pot ajudar a perfeccionar la vostra actuació el fet d'analitzar conjuntament amb l'altre company mediador les trobades que realitzeu.

ENTRE 75 i 100 PUNTS

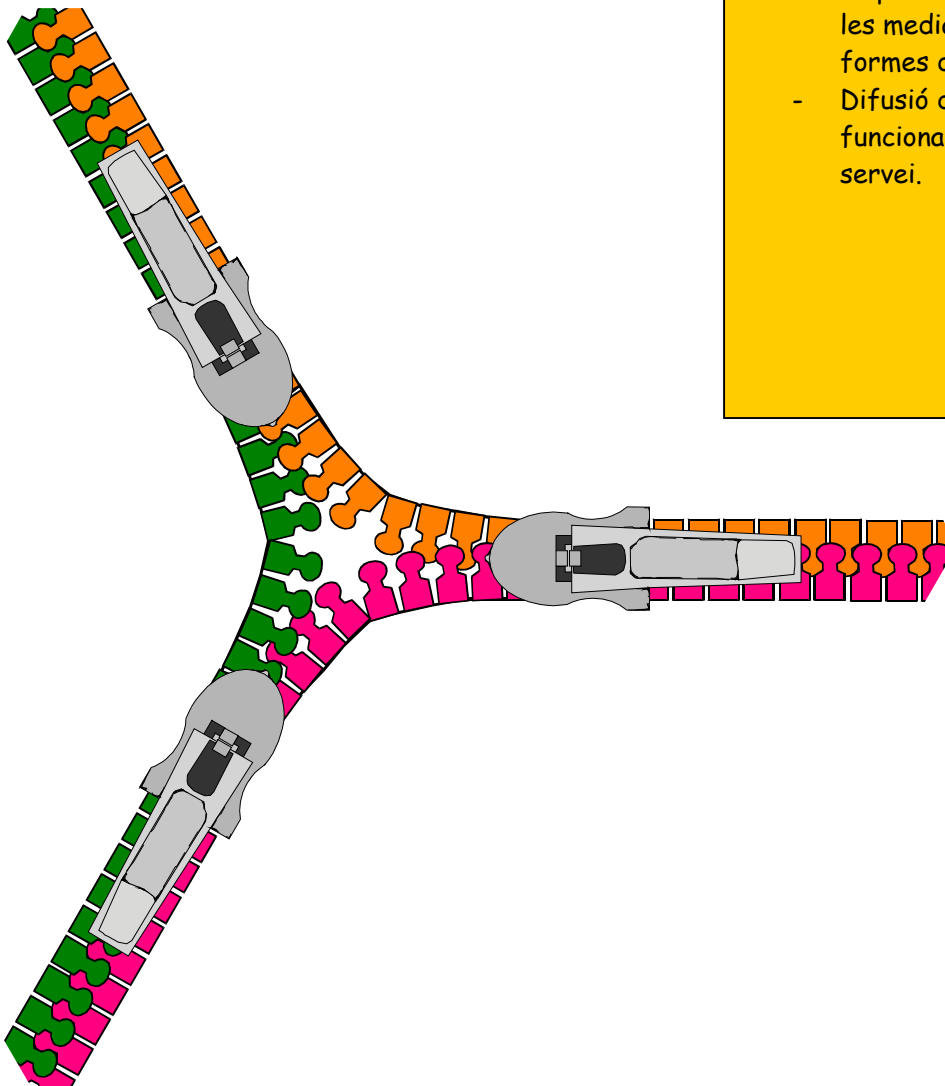
Felicitats! Heu interioritzat el procés de mediació i conduïu la trobada amb tota naturalitat. Podeu aprofundir en la vostra formació fent lectures teòriques i pràctiques o participant en activitats sobre mediació, gestió de conflictes i educació per la pau.

Formació F5

Guió de la sessió:

- Dinàmica de presentació.
- Concreció del servei de mediació: calendari, espai, horari, disponibilitat dels/de les mediadors/res, formes d'accés...
- Difusió de l'entrada en funcionament del servei.

Comencem!

La història del meu nom

Heu d'explicar la història del vostre nom, qui us el va posar, què significa, si us agrada, d'on és original, si us anomenen amb un diminutiu afectuós...

El meu nom és:
Història

Teòricament...

Visioneu el vídeo de l'exemple de Servei de mediació.

Feu un repàs dels passos del procés de mediació seguint el full d'observació de la sessió anterior.

A la pràctica...

Activitat: **Organització i difusió del servei de mediació**

Material necessari:

- Funcions del coordinador/a
- Guió per a la confecció del PME del centre

Heu de debatre i fer una pluja d'idees per tal d'organitzar i difondre el servei de mediació.

Els dos grans temes que heu de treballar són:

- Planificació:
 - Detectar les necessitats del centre.
 - Establir les funcions de la persona coordinadora.
 - Determinar les condicions d'accés al servei de mediació.
 - Buscar i preparar l'espai per mediar.
 - Formar parelles de mediadors/es.
 - Organitzar el calendari.
- Difusió:
 - Decidir per quins canals es donarà a conèixer la posada en funcionament del servei de mediació: verbalment (reunions, tutories...), visualment (cartells, fulletons, revista...).
 - Elaborar el material necessari: eslògans, fotos...

També podeu comentar quin és el rol dels diferents membres del centre durant el període de funcionament del servei (veure fase de pràctica).

Si hi ha temps, es comencen a preparar cartells, fulletons...

TASQUES DE LA PERSONA COORDINADORA-DINAMITZADORA

- Establir el calendari amb la disponibilitat de cada mediador, tenint en compte els canvis dels horaris de cada trimestre.
- Preveure i distribuir els espais en funció de les possibilitats del centre.
- Establir els torns de mediadors alumnes per a cada dia durant l'esbarjo.
- Contemplar la possibilitat de realitzar trobades simultànies.
- Atendre les consultes dels mediadors quan els sorgeix algun dubte.
- Centralitzar les peticions de mediació que, per la complexitat del conflicte o per les necessitats de les persones implicades, requereixen ser programades en una franja horària diferent de l'esbarjo o la intervenció d'adults mediadors.
- Rebre les derivacions d'aquells conflictes que els mediadors estimen que haurien de regular-se segons la normativa vigent al centre.
- Intervenir en aquelles trobades on de comú acord (mediadors i protagonistes) demanen la seva presència.
- Impulsar i mantenir la vitalitat del servei de mediació, contribuint a difondre l'experiència.
- Recollir els *Formularis de mediació* i revisar-los com a seguiment dels diferents processos que s'han conduït.
- Preveure les necessitats de formació continuada de l'equip de mediadors/es: trobades d'autoformació, assessorament, lectures...
-

PROJECTE DE MEDIACIÓ ESCOLAR

1. JUSTIFICACIÓ

- a. Antecedents
- b. Necessitats del centre
- c. Suport amb què compta el projecte

2. MEDIACIÓ ESCOLAR

- a. Concepte
- b. Objectius
- c. Rol de la persona medidora
- d. Conflictes mediables

3. SERVEI DE MEDIACIÓ DEL CENTRE

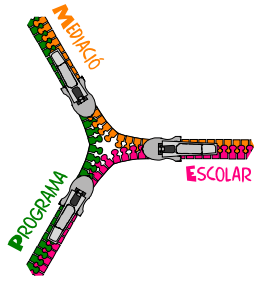
- a. Coordinació i dinamització
- b. Equip de mediadors i medidores
- c. Horaris i espais
- d. Condicions d'accés
- e. Estratègies de formació
- f. Eines i documents
- g. Avaluació i seguiment

4. IMPLEMENTACIÓ

- a. Temporització
- b. Difusió a la comunitat educativa
- c. Incorporació dins el funcionament general del centre

5. ANNEX

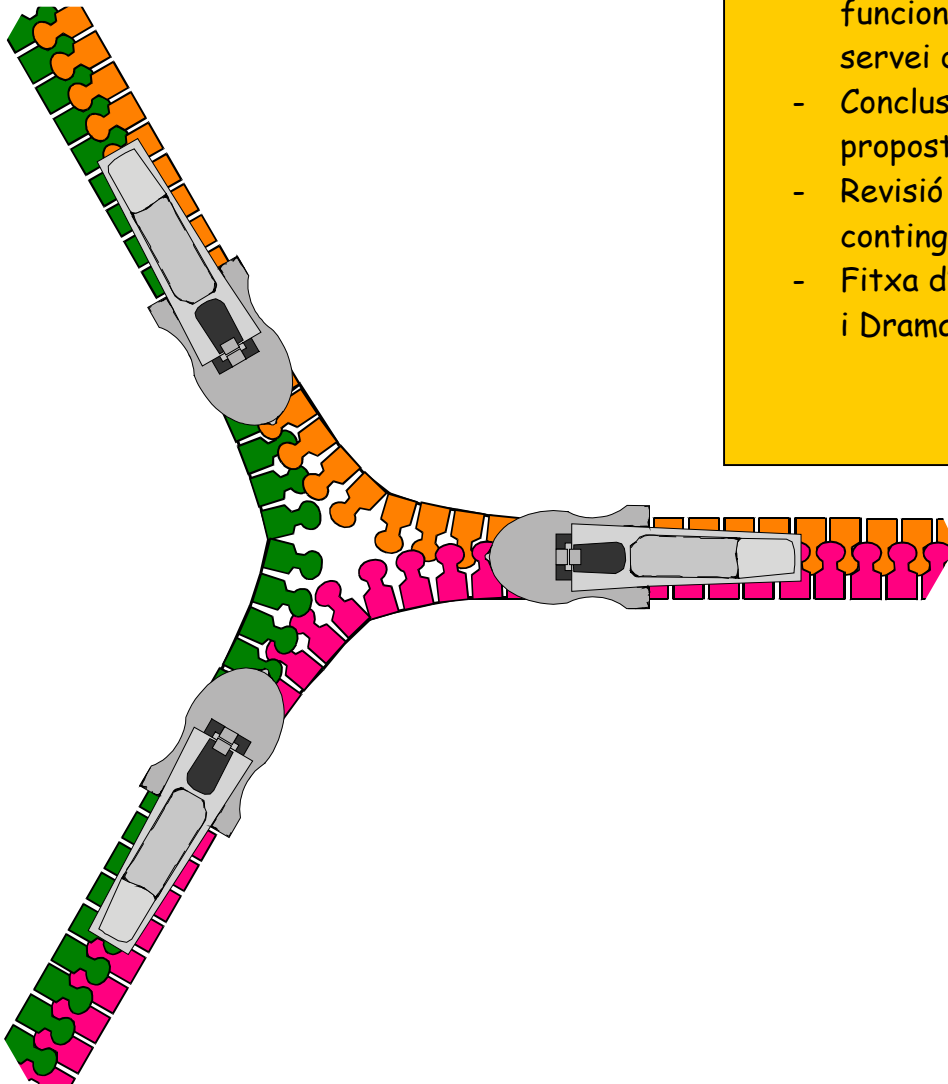
- a. Memòria
- b. Documents

Consolidació C1

Guió de la sessió:

- Dinàmica de presentació.
- Revisió del període de pràctiques.
- Valoració del funcionament del servei de mediació.
- Conclusions i propostes.
- Revisió de continguts.
- Fitxa d'observació i Dramatització 3.

Comencem!

- De cinc en cinc!

Recomponeu el puzzle i formeu grups de treball de cinc persones que mantindreu al llarg de la sessió.

- **Revisió del període de pràctiques**

Es tracta de veure com ha funcionat la coordinació, difusió, mediació, sala de mediació, comentaris dels alumnes, comentaris del professorat, parelles mediadores, procediment d'accés al servei... i de treure'n conclusions.

Podeu prendre notes en aquest espai

Teòricament...

- Aspectes a millorar

Anoteu alguns aspectes que voldríeu millorar o que penseu que caldria treballar o aprofundir. També podeu plantejar conflictes que succeeixen al centre i que creieu que podrien ser mediables.

Podeu prendre notes en aquest espai

A la pràctica...

- Fitxa d'observació i Dramatització 3

FITXA D'OBSERVACIÓ

Els/les mediadors/es...

TROBEM-NOS				
Han saludat a les persones en conflicte	1	2	3	4
S'han presentat	1	2	3	4
Han explicat clarament les normes de la mediació	1	2	3	4
Han preguntat a les persones en conflicte si hi estaven d'acord	1	2	3	4
COMENTARIS:				
PARLEM-NE				
Han mostrat empatia	1	2	3	4
Han preguntat què ha passat	1	2	3	4
Han preguntat com se senten les persones en conflicte	1	2	3	4
Han escoltat activament parafrasejant i fent preguntes obertes	1	2	3	4
Han resumit la situació tenint en compte els sentiments i punts de vista de les dues persones	1	2	3	4
COMENTARIS:				

QUÈ TENIM ENTRE MANS?				
Han tingut en compte els interessos de les dues persones	1	2	3	4
Han demanat a cadascú que es posi al lloc de l'altra persona	1	2	3	4
Han demanat a que les persones en conflicte imaginin què pot passar si no es posen d'acord	1	2	3	4
Han treballat sobre el problema i sobre les relacions entre les persones en conflicte	1	2	3	4
COMENTARIS:				
FEM PROPOSTES				
Han explicat clarament com fer una "pluja d'idees"	1	2	3	4
Han ajudat a seleccionar les idees	1	2	3	4
Han suggerit la combinació d'idees	1	2	3	4
Han convidat a valorar les opcions més interessants	1	2	3	4
COMENTARIS:				

POSEM-NOS D'ACORD PER CONTINUAR JUNTS				
Han deixat que les persones en conflicte decideixin per elles mateixes	1	2	3	4
Han preguntat si la decisió era equitativa per tots	1	2	3	4
Han preguntat si creien que la podrien complir	1	2	3	4
Han ajudat a fer un pla d'acció concret	1	2	3	4
Han explicat a cadascú quin era l'acord	1	2	3	4
Han acordat una data per a la revisió de l'acord	1	2	3	4
Han encaixat les mans als participants en la mediació	1	2	3	4
Han demanat als participants que es fessin una encaixada	1	2	3	4
COMENTARIS:				

RESULTATS DE L'OBSERVACIÓ

MENYS DE 25 PUNTS

Heu oblidat alguns dels passos més importants del procés de mediació. Haureu de treballar amb el *Guió per conduir una trobada de mediació* al davant i seguir-lo fil per randa. També us pot ajudar a progressar fer pràctiques a partir de situacions imaginàries.

ENTRE 25 i 50 PUNTS

Gairebé heu aconseguit realitzar una mediació correcta, no obstant hi ha alguns detalls que heu de revisar. Estudieu novament el *Guió per conduir una trobada de mediació* i procureu formar parella amb un/a mediador/a amb més experiència.

ENTRE 50 i 75 PUNTS

Heu conduït la trobada de mediació correctament. Amb una mica més de pràctica sereu excel·lents mediadors/es. Us pot ajudar a perfeccionar la vostra actuació el fet d'analitzar conjuntament amb l'altre company mediador les trobades que realitzeu.

ENTRE 75 i 100 PUNTS

Felicitats! Heu interioritzat el procés de mediació i conduïu la trobada amb tota naturalitat. Podeu aprofundir en la vostra formació fent lectures teòriques i pràctiques o participant en activitats sobre mediació, gestió de conflictes i educació per la pau.

EMBOLICA QUE FA FORT Dramatització núm.3

PLANTEJAMENT DE LA SITUACIÓ

La Raquel és una noia de 4rt d'ESO, brillant. El seu expedient és el millor de la classe. A més és una noia què té un èxit social reconegut, tan per part dels seus companys/es com per part del professorat.

L'Óscar, és un noi molt simpàtic, fa poc que ha arribat a la classe i sembla que mostra un interès especial per ella, els dos són els delegats de curs i organitzen força coses a l'Institut.

El mes passat ha arribat la Tania, una noia que ve de Perú, molt bona estudiant. Amb el poc temps que és aquí ha superat amb molt bones notes la majoria de les matèries de l'avaluació. Té un caràcter tímid, però ha caigut molt bé a tota la classe. A més el professorat està en tot moment ressaltant el valor del seu interès i esforç demostrat en el dia a dia.

L'Óscar l'està ajudant molt últimament i han estat junts en el crèdit de síntesi.

La Raquel, ha començat a desprestigiar a la Tania davant dels altres, primer fent bromes, acusant-la de coses, assenyalant i exagerant els seus defectes etc. Ara la classe li han començat a dir a la Tania, "mosqueta morta".

En el darrer control de Anglès la Tania ha superat de molt a la Raquel. Aquesta li ha dit en to amenaçador, que no se li passi mai més pel cap el treure una nota millor que ella, doncs la pot arruïnar com a persona...

L'Óscar ha comentat amb un company de classe que "flipa" amb les ties, sobre tot amb la Raquel que porta un mal rotllo a sobre que no ho entén. "Jo la conec bé- diu -, i sé que no ho fa de veritat allò d'empipar a la Tania. La he volgut ajudar per què penso que arribar a un país diferent al teu deu ser molt dur."

El pitjor de tot és que ara tota la classe s'està posant en contra de la Tania i això és difícil de canviar.

La Tania, ha faltat a classe quatre dies, fins que la seva tutora estranyada ha trucat a casa seva i la mare li ha explicat el que ha passat.

Avui ha tornat atemorida a l'institut

ELEMENTS PER A L'ANÀLISI DEL CONFLICTE

Sobre **els protagonistes** del conflicte:

- a) Alumna brillant
- b) Alumna d'incorporació tardana

Quin és el punt de vista de cadascú (percepcions)?

Com se sent cada persona en aquesta situació?

Quines relacions personals hi ha entre elles?

Com influeix cada una en el conflicte?

Sobre **el procés** conflictiu (origen, escalada, estancament, desescalada):

Com ha aparegut el conflicte? Hi ha algun fet desencadenant?

Com es comuniquen els afectats entre ells?

S'ha intentat alguna solució?

S'hi ha anat afegint agreujants?

Tots els participants estan en igualtat de condicions?

Es vol treballar conjuntament sobre el conflicte?

Es vol eliminar alguna de les parts implicades?

Sobre **el problema**:

Què vol cada persona?

Quin interès/necessitat hi ha al darrere de cada demanda?

Com definiríem el problema conjuntament?

Hi ha valors comuns?

RAQUEL

Fins ara he estat la reina de l'institut. Els "profes" m'admiraven, era la millor. Ara amb l'arribada de la Tania tot ha canviat. A més és una noia que no li va el rotllo. Tot el que li deia eren bromes i mira com ha reaccionat. Penso que és "una mosqueta morta" ha capgirat a l'Óscar. Ell era "tope enrotllat" i ara està "atontat" per ella.

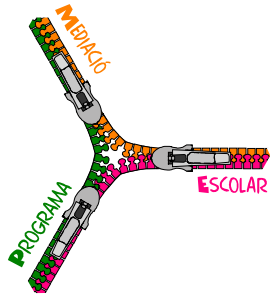
Es pensa que a Batxillerat em passarà la ma per la cara i això ja ho veurem... Si vol que de veritat em fiqui amb ella no em coneix... Ara ja sé de quin peu coixeja.

TÀNIA

Jo no entenc a les noies d'aquest país. Allà sempre he estudiat i ningú s'ha ficat amb mi. Estic passant un mal moment doncs jo volia integrar-me al grup i m'està costant molt. Estudiar no és cap pecat.

L'Óscar sembla bon noi i aquest sí que m'ajuda. Em sento molt malament. No sé si és el seu xicot o no, però jo no li vull prendre. Estic molt enyorada. La meva mare i la tutora crec que han parlat. Jo si torna a burlar-se de mi no vull tornar a l'Institut.

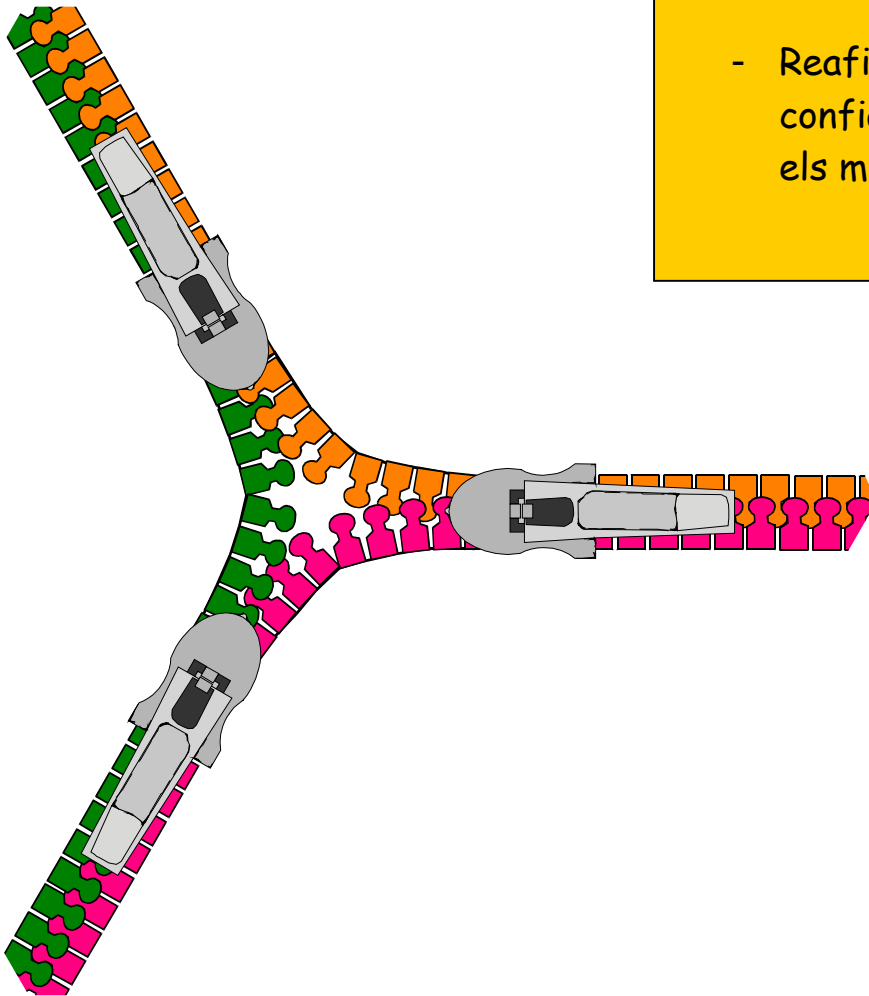
Avui he somiat que tothom em mirava malament.

Consolidació C2

Guió de la sessió:

- Ampliar el coneixement del servei de mediació
- Reafirmar la confiança envers els mediadors.

Comencem!

Heu de fer parelles. Una persona tanca els ulls i l'altra l'ha d'acompanyar per un recorregut (és interessant incloure-hi un tram d'escaleres) per l'institut guiant-lo només amb instruccions verbals sense tocar-lo (anar l'un i tornar l'altre). Després es repeteix l'itinerari i l'acompanyant ja pot agafar-lo pel braç i parlar-hi.

Valoració

Quan tothom hàgiu fet el recorregut amb els ulls clucs i guiat només per la veu de la vostra parella posareu en comú l'experiència. Incidim en la pèrdua de referents, la desorientació, la inseguretat, la por... i en com heu hagut de refiar-nos completament de la persona que us guia.

A continuació repetim l'itinerari de manera que les parelles us podeu agafar. Novament valorem l'experiència tenint en compte la diferència deguda a l'experiència anterior, al suport ferm de qui ens guia... En una situació de conflicte sovint experimentem desorientació, angoixa, por... i comptar amb el suport del mediador pot ajudar-nos a superar les dificultats.

Anoteu les vostres impressions

Teòricament...

Durant aquest dies heu anat treballant la posada en marxa del servei de mediació al centre.

Ara us imaginareu que vosaltres com a membres de l'equip de mediació heu de explicar als vostres companys com funciona el servei de mediació

Com és el servei?
On es troba?
Qui hi pot accedir?
Com ho farem?
Qui són els mediadors i mediadores?
Quins són els conflictes que podem mediar?

A la pràctica...

Es tracta de realitzar una lectura dramatitzada d'una trobada de mediació. El seu títol és: la trampa mortal.

Heu de treballar en grups de cinc persones: 2 mediadors, 2 parts i 1 narrador. Cal que ho prepareu amb el vostre grup per després poder-ho representar si fos necessari.

TRAMPA MORTAL

Narrador/a

Ismael (líder dels nois)

Luci (líder de les noies)

Walter (mediador)

Andrea (mediadora)

Narrador/a: Un dia qualsevol a la classe de primer d'ESO. A primera hora els nois entren empenyent les noies. L'Ismael es fica amb la Luci, per variar.

Ismael: Hola girafa! Quin jersei més cutre! Deixa'm passar estúpida!

Narrador/a: La Luci és la noia més alta de la classe, també és molt prima i va vestida com pot. Té la llengua molt llarga.

Luci: Desgraciat! Imbècil! Vés a donar la volta, nen!

Narrador/a: Per sort la professora de socials és molt puntual i tothom li té respecte. Fa les classes divertides i no hi ha mai problemes. Avui les noies intercanvien miradetes, es nota que en porten una de cap. En acabar la classe, la Luci ha sortit tota decidida a vigilar que no arribés el professor. Com sempre, els nois han aprofitat per llençar-se pilotetes de paper, córrer per la classe i presumir de bona punteria encistellant les boletes dins la paperera.

Luci: Que ve el profe!!!

Narrador/a: En un tres i no res tothom s'ha assegut. Les noies han posat cara de bones nenes i els nois han posat cara de fàstic. Han caigut a la "trampa mortal".

Ismael: Eeexxxx! Quina porqueria! Què hi ha sota la taula? És cola! Qui ho ha fet? .

Narrador/a: La resposta es clara. Totes les noies s'estan partint el pit de riure. Ho han sabut planificar molt bé i han empastifat de cola la part de sota de les taules dels nois mentre ells jugaven innocentment. Avui s'han venjat. Els nois han sortit corrent a rentar-se les mans, però el professor que els ha trobat al passadís fora d'hores els ha fet tornar a classe i no ha volgut saber res dels seus problemes.

Luci: Què divertit! L'Ismael és un bavós, té les mans plenes de mocs!

Ismael: Idiota! Ja ho veuràs! De la bufetada que et donaré te'ls enganxaré a la cara!

Narrador/a: A l'hora del pati ningú no ha pogut aturar l'inevitable. Tot ha començat amb uns quants insults pujats de to acompanyats d'empentes fortes. L'Ismael no n'ha tingut prou i ha complert la seva promesa: ha deixat la mà ben marcada a la galta de la Luci. La professora de guàrdia els ha separat i els ha dit que potser haurien d'anar a mediació.

Luci: Quin mal que m'ha fet l'Ismael! Quina ràbia! Això no s'oblida així, com així. Tinc ganes de fer-lo miques, però si em pesquen segur que m'expulsen, ja tinc dos avisos... Potser sí que és millor que vagi a mediació. No hi tinc res a perdre.

Ismael: M'he quedat ben descansat! Ara la Luci té el que es mereixia. Jo ja ho deixaria córrer, però la professora ens ha dit que anem a mediació. No tinc cap ganes de parlar amb la girafa i no penso anar a mediació.

Narrador/a: L'Andrea i el Walter són dos alumnes mediadors de tercer d'ESO. La professora de guàrdia els ha explicat la baralla que ha vist avui al pati. Creu que podrien parlar amb la Luci i l'Ismael per fer-los veure que no poden seguir així.

Walter: Jo parlaré amb la Luci, et sembla?

Andrea: Perfecte! Jo vaig a veure l'Ismael.

Walter: Hola Luci! Com estàs? Sóc en Walter i faig de mediador. Què ha passat avui?.

Luci: Que l'imbècil de l'Ismael m'ha clavat una bufetada i m'ha deixat la cara marcada. Tot perquè no sap acceptar una broma. En canvi, jo li he d'aguantar les seves gracietes cada dia.

Walter: Si vols, l'Andrea i jo podem fer de mediadors, vull dir que ens podem trobar per parlar-ne. La mediació és confidencial i ningú no sabrà res del que vosaltres expliqueu.

Luci: Per mi d'acord. Quan he de venir?

Walter: Demà a l'hora del pati t'esperem a la sala de mediació, veuràs com tot s'arregla.

Andrea: Hola Ismael! Tens un moment?. Sóc l'Andrea de tercer d'ESO.

Ismael: Ja et conec i si véns a explicar-me la història de la mediació pot estalviar-te la saliva. No m'interessa.

Andrea: Ismael, els problemes es poden arreglar parlant. Al servei de mediació pots dir el què tu penses a la Luci i com t'agradaria que fossin les coses a partir d'ara. La vostra tutora està amoïnada i encara us queden uns quants anys a l'institut. Què passarà si no ho arregleu?. Jo et vull dir que per anar a mediació no hi perdràs res. Vols que ens trobem demà a l'hora del pati?. Què hi dius?.

Ismael: Si li puc dir a aquella tia tot el que penso a la cara, per mi millor.

Andrea: Gràcies per intentar-ho. Fins demà Ismael.

Ismael: L'Andrea em cau bé. És bona tia.

Narrador/a: La sala de mediació és força acollidora. En Walter i l'Andrea somriuen a la Luci i a l'Ismael que s'acaben d'asseure en silenci, no gaire contents de veure's.

Walter: Hola Luci! Hola Ismael! Volem agrair-vos que hàgiu vingut a mediació. Ja em coneixeu, jo sóc en Walter i estic aquí per ajudar-vos a entendre millor el problema. Jo no us donaré solucions, ni consells, tampoc no us jutjaré.

Andrea: Gràcies per venir. Ismael i Luci, sabem que costa parlar dels problemes. Nosaltres us escoltarem i treballarem per a que trobeu una bona solució per a tots dos. Per a que la mediació funcioni us preguntarem si podeu complir aquestes condicions:

- Us heu de dir sempre pel nom
- Heu d'escoltar sense interrompre
- Heu de parlar sense ofendre
- Heu de col·laborar per canviar la situació.

Hi estàs d'acord Luci?

Luci: Jo sí.

Walter: I tu, Ismael? Estàs disposat a dir a la Luci pel seu nom, a no interrompre, a parlar sense ofendre i a col·laborar per canviar la situació?

Ismael: Està bé...

Walter: Ismael, explica'ns què va passar.

Ismael: Que la Luci i les seves amiguetes ens van empastifar les taules de cola a tots els nois i el profe no ens va deixar anar a rentar les mans. Després vam sortir al pati i jo li vaig donar a la Luci la bufetada que es mereixia. Ara estem en paus.

Andrea: Si ho he entès bé, les noies de la classe van posar cola a les taules dels nois, el professor no us va deixar rentar les mans i a l'hora del pati li vas donar una bufetada a la Luci. Dius que ara esteu en paus, és així?

Ismael: Sí, és així.

Walter: Com et vas sentir quan va passar tot això?

Ismael: Molt enrabiat, quasi no podia esperar-me a l'hora del pati per fer-li la cara nova a la Luci. Si la profe de guàrdia no ens separa...

Walter: O sigui que et vas enrabiar i vas estar a punt de perdre el control, oi?

Ismael: Sí, ningú no es riu de mi.

Andrea: Luci, ens podries explicar què va passar?

Luci: Ja ho ha dit tot l'Ismael.

Andrea: Vols afegir-hi res més?

Luci: En realitat el que passa és que l'Ismael em té molta mania, sempre m'insulta, m'empeny i es burla de mi, em diu "girafa" i coses molt pitjors. Jo ja no ho puc aguantar més i per això vaig pensar en la cola, va ser una broma per a que els nois sàpiguen que les noies no som tontes i ja n'estem fartes d'ells.

Walter: Dius que l'Ismael et molesta i que ja n'estàs cansada, per això vau enganxar la cola, és correcte?

Luci: Jo ho vaig fer per defensar-me, no em penso estar quieta mentre ell sempre m'insulta.

Andrea: O sigui que has pensat actuar, és això el que vols dir?

Luci: Sí.

Andrea: I això de la cola ha aturat els insults?

Luci: No, ha fet que m'insulti més i que em clavi una bufetada.

Andrea: Bé, sembla que la relació entre els nois i noies de la classe no és gaire bona i que vosaltres, Luci i l'Ismael us molesteu sovint. Ismael, posa't en el lloc de la Luci i digues com et sents quan et diuen girafa i et claven una bufetada.

Ismael: No m'agradaria que em diguessin girafa, tothom és com és i ser alt també té els seus avantatges. A ningú no li agrada que li peguin.

Walter: Luci, si fossis l'Ismael com et sentiries si algú de la classe t'embruta la taula de cola?

Luci: Jo m'enfadaria moltíssim perquè la cola costa molt de marxar.

Andrea: Estaríeu disposats a canviar aquesta situació?

Ismael: Com?

Luci: Jo vull que l'Isma em deixi d'empipar.

Walter: I tu, Ismael, què vols?

Ismael: Jo vull que la Luci em demani perdó per posar cola a la taula.

Walter: Què més vols?

Ismael: Que no em faci miradetes i em critiqui amb les amigues i se'n riguin de mi. Jo no sé mai què els diu, però les nenes em miren i riuen per alguna cosa.

Walter: Luci, tu vols que l'Ismael et deixi d'empipar. Alguna altra cosa?

Luci: Sí, jo vull que em demani perdó per la bufetada.

Andrea: Tenim dos temes que a tots dos us interessa arreglar: demanar disculpes i deixar-vos de molestar.

Walter: Què podria passar si no arreglem la situació?

Ismael: A mi, segur que em crida el cap d'estudis. Potser el tutor parla amb els meus pares.

Luci: A mi, segur que l'Ismael em segueix insultant. També em donaran les culpes de la cola que hem enganxat. Segur que em posen falta.

Walter: Ara us proposem fer una pluja d'idees. Es tracta de dir moltes idees per aconseguir el què volem. Només apuntarem les idees, no les discutirem. Heu de fer propostes tots dos, d'acord? Si us sembla, primer buscarem idees per a que us pugueu deixar de molestar. Qui comença?

Ismael: Que les nenes no parlin en veu baixa de mi.

Luci: Que l'Isma no em digui mai més girafa.

Ismael: Que expulsin a la Luci per fer malbé les taules. Que la Luci em digui les coses a la cara.

Luci: Que no em pegui mai més.

Ismael: Que no em faci bromes pesades.

Luci: Que...

Andrea: Anem molt bé. Continuarem donant idees, ara us demanaré que digueu què estaríeu disposats a fer cadascun de vosaltres per canviar la situació. Heu de dir: "Jo podria..."

Luci: Jo podria tornar-li la bufetada.

Ismael: Jo podria preguntar a les nenes què diuen quan em penso que parlen de mi.

Luci: Jo podria dir a les nenes que no parlin de l'Isma.

Ismael: Jo podria deixar de dir-li girafa a la Luci.

Luci: Jo podria intentar ser més amable.

Ismael: Jo podria canviar de classe.

Luci: Jo podria passar de l'Isma.

Walter: Perfecte, heu dit moltes idees. Ara triarem les que ens agradin més. Primer, Ismael, diguis dues de les teves idees que pensis que no funcionaran gaire bé.

Ismael: No cal que expulsin a la Luci. Tampoc no m'agradaria canviar de classe.

Andrea: Luci, de les teves idees, quines creus que no funcionarien?

Luci: Tornar-li la bufetada.

Andrea: Ara, quines de les idees que ha donat l'Ismael creus que no funcionarien?

Luci: No ho sé, la majoria són bones idees.

Walter: D'acord. Ismael, quines de les idees que ha donat la Luci creus que no funcionarien?

Ismael: A mi no m'agrada que passin de mi.

Walter: Ara tenim sobre la taula les idees que creiem que poden funcionar. Tu Luci li demanes a l'Ismael que no et digui girafa i que no et pegui i hauries de dir a les nenes que no parlin de l'Ismael i ser més amable amb ell. És correcte?

Luci: Sí.

Andrea: I tu, Ismael, li demanes a la Luci que et digui les coses a la cara i que no et faci bromes pesades i t'ofereixes a deixar de dir-li girafa i a preguntar a les nenes què diuen quan et sembla que parlen de tu. És això el que dius que pots fer?

Ismael: Sí.

Walter: Creieu que això us pot ajudar a millorar la situació? És just el que proposeu?

Ismael: Jo crec que sí.

Luci: Jo també.

Andrea: Després escriurem aquests acords, però encara ens queda un altre tema per parlar. Als dos us agradaria que us demanessin disculpes. Ismael, estàs disposat a disculpar-te amb la Luci?

Ismael: Sí, m'he passat molt amb la bufetada, estava molt enrabiad i ara em sap greu. Em perdones Luci?

Luci: Sí. Jo no pensava que la broma seria tan pesada i sento molt que no us hàgiu pogut rentar les mans fins al final de la classe. Em perdones Isma?

Ismael: Clar que sí.

Walter: Molt bé. Luci, quan parlaràs amb les teves companyes i què els diràs?

Luci: Hi parlaré aquest matí, quan acabin les classes i els diré que si volen dir alguna cosa a l'Isma o als altres nois que els ho diguin a la cara.

Andrea: I com ho faràs per ser més amable amb l'Ismael?

Luci: No li diré imbècil ni el menysprearé.

Andrea: Ismael, quan deixaràs de molestar a la Luci?

Ismael: Des d'ara mateix.

Walter: I què faràs quan vegis un grupet de nenes xiuxiuejant?

Ismael: Doncs, els preguntaré de què parlen i si es de mi, que m'ho diguin en veu alta.

Walter: Perfecte! Us felicito a tots dos per l'esforç que heu fet i us agraeixo que hàgiu confiat en la mediació.

Andrea: Res del que heu dit sortirà de la sala de mediació, però aniria bé que els diguéssiu als companys i companyes de la classe que heu solucionat el problema i que ja no esteu enfadats.

Walter: He escrit l'acord al què heu arribat, ara ho heu de posar en pràctica i més endavant podríeu venir a revisar-ho i veure si ha funcionat. Quan voleu que en tornem a parlar? D'aquí dues setmanes, per exemple?

Luci i Walter: Sí.

Andrea: Us volem fer una encaixada i, si ho desitgeu, vosaltres també us podeu encaixar les mans.

Narrador/a: A la sala de mediació tothom somriu. La Luci i l'Ismael surten plegats i molt contents.

Narrador/a: Han passat dues setmanes des d'aquell dia en què els nois van caure a la "trampa mortal". La classe de primer d'ESO està desconeguda. Tots els professors ho diuen. El grup ha millorat molt, els nois i les noies no es barallen, encara que s'han tornat molt xerraires. Van netejar les taules de cola sense protestar. Entre classe i classe formen grupets i a l'hora de classe es passen notetes. Sembla que hi ha algunes parelletes que comencen a sortir. Fins i tot l'Ismael i la Luci han fet el treball de naturals junts. Qui ho havia de dir!

Ismael: Luci, hem d'anar a mediació a l'hora de pati!

Luci: Ja ho sé. Tu que diràs?

Ismael: Jo?

Luci: Sí! Si creus que jo he fet el que vaig dir...

Ismael: He de reconèixer que sí. Jo també he complert, eh?. Has d'admetre que mai més no t'he dit el nom d'aquell animal de coll llarg i potes llargues que corre per l'Àfrica, eh?

Luci: Te l'estàs buscant!!!

Ismael: Perdó, perdó! Ets una noia alta i molt simpàtica, això és el que diré. No t'agradaria ser medidora?

Com heu vist abans, vosaltres els mediadors, sou la peça clau perquè funcioni el servei. Caldrà noves estratègies per poder donar a conèixer la mediació en el teu centre.

Aquesta activitat no sols la podràs fer servir en la difusió del servei de mediació, sinó que et permetrà fer uns pòsters molt bonics per penjar al suro de la classe.

PASSOS PER MEDIAR UN CONFLICTE

1. CONSCIENCIACIÓ
2. OPCIÓ PER LA MEDIACIÓ
3. EXPLORACIÓ DE LA SITUACIÓ
4. DEFINICIÓ CONJUNTA DE LA SITUACIÓ
5. TRANSFORMACIÓ DEL CONFLICTE
6. ACORD
7. SEGUIMENT

- **CONSCIENCIACIÓ:** *Tria la mediació pot ser un bon començament*

Si tens un conflicte el primer de tot és adonar-te'n i pensar que tu pots fer alguna cosa per canviar la situació. No t'ho callis, no et barallis.

💡 *Ah sí?*

I què hi puc fer jo?

- **OPCIÓ PER LA MEDIACIÓ:** *Trobem-nos*

La mediació és una manera d'arreglar els teus conflictes parlant i fent pactes. Al servei de mediació hi trobaràs persones que t'ajudaran, només els ho has de demanar.

💡 *Així de fàcil!*

I com funciona?

- **EXPLORACIÓ DE LA SITUACIÓ:** *Parlem-ne*

Per començar tu li expliques a l'altra persona què ha passat, com et sents, què voldries... i després ella també t'explica el seu punt de vista.

💡 *Ja m'ho diuen que parlant la gent s'entén, però...*

...i si tothom se n'assabenta dels meus problemes?

- **DEFINICIÓ CONJUNTA DE LA SITUACIÓ: *Què tenim entre mans?***

El servei de mediació és confidencial. Els mediadors i les mediadores no repeteixen a ningú el que tu has dit, només t'ajuden a entendre i aclarir quin és el problema que et preocupa.

🗣️ *Està molt bé que els mediadors guardin els secrets i que t'escoltin. També et donen les solucions?*

- **TRANSFORMACIÓ DEL CONFLICTE: *Fem propostes***

Els mediadors i mediadores no et donen consells, ni et critiquen, ni et solucionen el teu problema: et pregunten què necessites per a que la situació canviï.

🗣️ *Així que el que compta són les meves idees?
Puc decidir què vull fer?*

- **ACORD: *Posem-nos d'acord per continuar junts***

Tu i l'altra persona heu dit què necessiteu per a que el problema deixi de preocupar-vos. Al servei de mediació us podreu posar d'acord.

🗣️ *Ja ho entenc! L'altra persona també diu què vol.
Per això la mediació funciona!*

- **SEGUIMENT: *Viure i conviure en pau***

Ara heu de posar en pràctica els pactes. Al cap d'uns dies tornareu a trobar-vos amb les persones mediadores per veure com ha canviat el conflicte.

🗣️ *Això vol dir que tenim una segona oportunitat?
Fantàstic!*

Els mediadors i mediadores us felicitaran per l'èxit dels vostres pactes i us demanaran que animeu als companys i companyes que tinguin un conflicte a anar a mediació.

🗣️ *A mi també m'agradaria ser mediador/a.
Com ho puc fer?*

Les bones relacions personals s'estableixen a partir de saber com som nosaltres mateixos i quines poden ser les nostres actuacions més freqüents amb les altres persones

Amb aquesta activitat podreu:

- Reflexionar sobre les vostres relacions amb els altres.
- Aprendre que vol dir ser assertius
- Us adonareu que les respostes agressives no tenen perquè ser forçosament físiques, sinó que intervé moltes vegades el llenguatge no verbal.
- Reflexionar individualment sobre les nostres relacions amb els altres.
- Valorar que suposa comportar-se de forma inhibida

COM ENS RELACIONEM AMB LES ALTRES PERSONES?

Davant una situació de conflicte, com actues?

Jo sóc així:		Mai: A De vegades: B Sempre: C		
1.	Discuteixo amb els pares amb facilitat	A	B	C
2.	Em poso en lloc dels altres	A	B	C
3.	Escolto amb interès el que em diuen	A	B	C
4.	Prenc sempre primer el torn de la paraula	A	B	C
5.	Sóc sincer en totes les ocasions	A	B	C
6.	Passo quan els meus amics volen tenir raó	A	B	C
7.	Només penso en els meus interessos	A	B	C
8.	Em preocupa el que necessiten els altres	A	B	C
9.	Accepto les crítiques dels altres	A	B	C
10.	Abans de discutir amb una amic prefereixo callar	A	B	C
11.	Evito situacions de conflicte	A	B	C
12.	Davant un conflicte utilitzo la força	A	B	C
13.	Reconec amb facilitat els meus errors	A	B	C
14.	La culpa és dels altres	A	B	C
15.	Prefereixo callar abans de provocar un conflicte	A	B	C
16.	Si algú em busca em troba	A	B	C
17.	Mai discuteixo amb els meus amics	A	B	C
18.	M'agrada discutir per arribar al fons de les qüestions	A	B	C
19.	Insisteixo fins que em donen la raó	A	B	C
20.	Si no em donen la raó em sento malament	A	B	C
21.	No depèn de mi el canviar les coses	A	B	C
22.	Dic el que penso sense ofendre els altres	A	B	C
23.	És fàcil fer-me enfadar	A	B	C
24.	Reconec la meua part de culpa	A	B	C
25.	Penso que ja ho diré en un altre moment	A	B	C
26.	Demano disculpes	A	B	C
27.	M'enfado amb facilitat	A	B	C
28.	Quan m'enfado ignoro l'altra persona	A	B	C
29.	M'afecta el que em diuen els altres	A	B	C
30.	Em barallo amb facilitat amb els amics	A	B	C

Comprova els resultats de les respostes en la següent taula:

RESPOSTES	ASSERTIVA	INHIBIDA	AGRESSIVA
1.	B	A	C
2.	C	B	A
3.	C	B	A
4.	B	A	C
5.	C	B	A
6.	B	C	A
7.	B	A	C
8.	C	B	A
9.	B	C	A
10.	B	C	A
11.	B	C	A
12.	B	A	C
13.	B	C	A
14.	B	A	C
15.	B	C	A
16.	B	A	C
17.	B	C	A
18.	B	A	C
19.	B	A	C
20.	B	A	C
21.	B	C	A
22.	C	B	A
23.	B	A	C
24.	B	C	A
25.	B	C	A
26.	B	C	A
27.	B	A	C
28.	A	B	C
29.	B	C	A
30.	B	A	C
Suma total respostes			

RESULTATS:

Si ets una persona **ASSERTIVA** significa que saps molt bé allò que vols i que no et fa por dir-ho ben clar. No t'agraden les baralles, ni els insults, ni cap altre tipus de violència. Quan alguna cosa t'interessa no et quedes sense fer res, sinó que t'esforces en aconseguir-ho. No tens por de fracassar, ni d'equivocar-te. Sempre admets els teus errors i mires de reparar-los. Quan alguna cosa no t'interessa dius que no. No et deixes convèncer fàcilment. Escoltes amablement les opinions dels altres i no mires de convèncer a tothom del que tu penses.

Si ets una persona **INHIBIDA** significa que et costa expressar el que tu vols i que sovint fas el que volen els altres. No t'agraden les baralles, ni els insults, ni cap altre tipus de violència. Quan alguna cosa t'interessa i penses que pots molestar a algú prefereixes no fer res, deixar-ho córrer. Et fa por equivocar-te i que els altres se'n riguin de tu. Prefereixes fer el que fa tothom i passar desapercebut/da. Penses que tens moltes possibilitats d'equivocar-te, no confies gaire en tu mateix/a. A vegades fas coses que no t'agraden només perquè ho diuen els altres. Gairebé mai defenses les teves opinions.

Si ets una persona **AGRESSIVA** significa que sempre vols tenir la raó i obligues als altres a fer el que tu dius. No et fa por barallar-te amb ningú i sovint insultes les altres persones o te'n burles. Creus que per obtenir el que tu vols has d'utilitzar la força. Quan alguna cosa t'interessa mires d'aconseguir-la per qualsevol mitjà i si a algú li molesta, mala sort. Mai t'equivoques i si alguna cosa no surt bé, en general, és culpa dels altres. Ningú no et pot manar ni obligar a fer res. No et preocupes gaire pels altres, tu t'espaviles sol/a i ells també ho poden fer.

Conèixer com sou vosaltres i com funcionen les relacions amb els vostres companys i companyes i les persones que us envolten potser interessant per vosaltres. Us animem a que valoreu totes aquestes qüestions, responen amb sinceritat aquesta enquesta.

Moltes vegades parlem del clima de convivència que es respira al nostre centre.

Jutgem sense conèixer de veritat què vol dir viure en pau.

Amb aquest qüestionari podeu reflexionar individualment de com et trobes en el teu centre.

Qüestionari "El tracte entre alumnes del centre"
 Ens agradaria saber si aquest curs et trobes bé a l'institut.

1	Ets noi o noia? 1. Noi 2. Noia
2	Quants anys tens? anys
3	En els últims dos mesos, alguns nois o noies de l'institut t'han MOLESTAT ? S'han burlat de tu, s'han rigut de tu o t'han insultat? Mai durant els últims dos mesos Una o dues vegades durant els últims dos mesos Dues o tres vegades cada mes Una vegada a la setmana, aproximadament Algunes vegades per setmana T'han marginat, t'han deixat de banda o t'han ignorat completament? Mai durant els últims dos mesos Una o dues vegades durant els últims dos mesos Dues o tres vegades cada mes Una vegada a la setmana, aproximadament Algunes vegades per setmana T'han robat mai o han fet malbé coses teves? Mai durant els últims dos mesos Una o dues vegades durant els últims dos mesos Dues o tres vegades cada mes Una vegada a la setmana, aproximadament Algunes vegades per setmana

	T'han agredit físicament? T'han donat cops, empenyes o puntades de peu [patades]? Mai durant els últims dos mesos Una o dues vegades durant els últims dos mesos Dues o tres vegades cada mes Una vegada a la setmana, aproximadament Algunes vegades per setmana T'han amenaçat per obligar-te a fer coses que no volies fer? Mai durant els últims dos mesos Una o dues vegades durant els últims dos mesos Dues o tres vegades cada mes Una vegada a la setmana, aproximadament Algunes vegades per setmana
4	De les coses que t'han fet per molestar-te, quina t'ha dolgut més o t'ha fet més ràbia? 1. Burlar-se de mi, riure's de mi, insultar-me 2. Marginar-me, deixar-me de banda, ignorar-me 3. Robar o fer malbé les meves coses 4. Donar-me cops, empenyes, deixar-me tancat 5. Amenaçar-me per obligar-me a fer coses que no volia fer
5	Durant aquests dos últims mesos, tu t'has ficat amb altres nois o noies de l'institut t'han MOLESTAT ? A. Te n'has burlat, te n'has rigut o els has insultat? 1. Mai durant els últims dos mesos 2. Una o dues vegades durant els últims dos mesos 3. Dues o tres vegades cada mes 4. Una vegada a la setmana, aproximadament 5. Algunes vegades per setmana

	B. Els has deixat de banda, els has marginat o els has ignorat completament? 1. Mai durant els últims dos mesos 2. Una o dues vegades durant els últims dos mesos 3. Dues o tres vegades cada mes 4. Una vegada a la setmana, aproximadament 5. Algunes vegades per setmana C. Has robat o trencat coses seves? 1. Mai durant els últims dos mesos 2. Una o dues vegades durant els últims dos mesos 3. Dues o tres vegades cada mes 4. Una vegada a la setmana, aproximadament 5. Algunes vegades per setmana D. Els has agredit físicament? Els has donat cops, empentes, puntades de peu [patades] 1. Mai durant els últims dos mesos 2. Una o dues vegades durant els últims dos mesos 3. Dues o tres vegades cada mes 4. Una vegada a la setmana, aproximadament 5. Algunes vegades per setmana E. Els has amenaçat per obligar-los a fer coses que no volien fer? 1. Mai durant els últims dos mesos 2. Una o dues vegades durant els últims dos mesos 3. Dues o tres vegades cada mes 4. Una vegada a la setmana, aproximadament 5. Algunes vegades per setmana
--	--

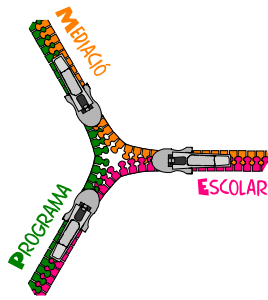
MOLTES GRÀCIES PER LA TEVA COL·LABORACIÓ!

Resultats de l'enquesta EL TRACTE ENTRE ALUMNES AL CENTRE

Grup.....

ítem	Qüestió	Resposta	Nombre
1	Nombre de NOIS		
	Nombre de NOIES		
2	EDAT (mitjana)		
3	A	1	
		2	
		3	
		4	
		5	
	B	1	
		2	
		3	
		4	
		5	
	C	1	
		2	
		3	
		4	
		5	
	D	1	
		2	
		3	
		4	
		5	
	E	1	
		2	
		3	
		4	
		5	
4		1	
		2	
		3	
		4	
		5	

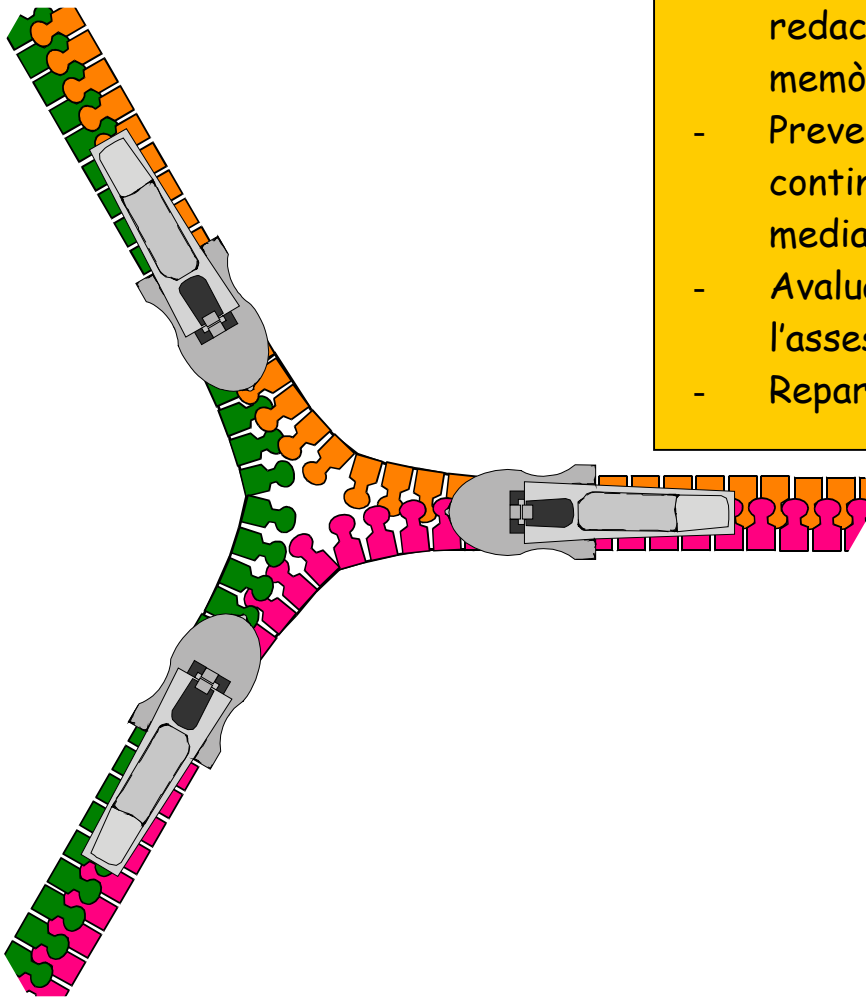
5	A	1	
		2	
		3	
		4	
		5	
	B	1	
		2	
		3	
		4	
		5	
	C	1	
		2	
		3	
		4	
		5	
	D	1	
		2	
		3	
		4	
		5	
	E	1	
		2	
		3	
		4	
		5	

Consolidació C4

Guió de la sessió:

- Revisió dels continguts del programa.
- Endegar el projecte de mediació.
- Facilitar la redacció de la memòria.
- Preveure la continuïtat de la mediació
- Avaluació de l'assessorament.
- Repartir diplomes

Comencem!

- Recordeu la carta que us vàreu escriure a vosaltres mateixos
- Valoreu que allò que us preocupa en un moment determinat amb el pas del temps ho relativitzem, ho veiem des d'una altra perspectiva, altres circumstàncies hi ha intervingut, o la nostra acció ha estat definitiva.
- Cal remarcar que la mediació arrenca del present i es projecta cap al futur (com la carta que ens vàrem escriure).

Podeu prendre notes en aquest espai

Teòricament...

Avui revisem els continguts del curs d'assessorament. Observeu atentament les diapositives per si algun dels conceptes que ja heu treballat, necessita aclariment.

Podeu prendre notes en aquest espai

Un cop fet aquest repàs de continguts i de tota la tasca realitzada comenceu a redactar la memòria.

A la pràctica...

Activitat : Redacció de la memòria

Material necessari:

- Proposta de Memòria i del Projecte de Mediació del Centre.

Materials de formació

Programa de mediació escolar
Educació secundària

PROJECTE DE MEDIACIÓ ESCOLAR DEL CENTRE

IES
Localitat
Curs

INTRODUCCIÓ

Antecedents

Característiques del centre.

--

Elements que han propiciat la demanda d'assessorament en mediació.

--

Actuacions prèvies en l'àmbit de la convivència.

--

Detecció de necessitats del centre.

--

Suport amb què compta la iniciativa d'introduir la mediació escolar al centre
Implicació dels diferents sectors de la comunitat educativa.

--

Aprovació en Consell Escolar.

--

MEDIACIÓ ESCOLAR

Concepte

Què entenem per mediació escolar?

Característiques

Quins són els trets principals de la mediació?

Objectius

Què pretenem amb la introducció de la mediació al nostre centre?

Rol de la persona mediatadora

Qui són i què fan els mediadors i mediatadores?

Conflictes mediables

Quina tipologia de conflictes creiem que podem mediar?

En quins conflictes pensem que no hauríem d'intervenir?

SERVEI DE MEDIACIÓ DEL CENTRE

Període de sensibilització i formació

Valoració dels aspectes més destacables en relació amb l'assessorament rebut.

--

Coordinació i dinamització

Funcions, dedicació i reconeixement de la persona coordinadora.

--

Composició de l'equip de mediadors i mediadores

Persones que actualment integren l'equip (per sectors).

--

Tipologia de parelles de co-mediadors/es.

--

Horaris i espais

Sala de mediació

--

Hora de realització de les mediacions, durada i nombre de sessions (aprox.)

--

Condicions d'accés

Procediment de demanda, adjudicació de mediadors i dia de trobada.

--

Estratègies de formació i manteniment

Trobades previstes per a la dinamització i contacte de l'equip de mediació.

--

Objectius de les reunions o espais de formació.

--

Eines i documents elaborats pel centre

Pòsters, enregistaments, web, tríptics, cartelleres... (incloure'n una mostra a l'Annex)

--

Avaluació i seguiment

Valoració global de la posada en funcionament del servei de mediació: procés i resultats.

--

PREVISIONS DE FUTUR

Temporització

Calendari d'actuacions de cara al curs vinent.

--

Estratègies de difusió a la comunitat educativa

Sector professorat.

--

Sector famílies.

--

Sector alumnes.

--

Fora del centre, si escau.

--

Incorporació dins el funcionament general del centre

Modificacions al Reglament de Règim Interior

--

Formació de nous mediadors i mediadores

Estratègies de formació de nous alumnes, docents, famílies i PAS

--

Qui formarà els futurs mediadors i quin serà el model de formació

--

ANNEX

Calendari de les sessions d'assessorament

FASE	DATA
Sensibilització (Claustre)	
Sensibilització (famílies)	
Sensibilització (alumnes)	
Formació 1	
Formació 2	
Formació 3	
Formació 4	
Planificació	
Període de pràctica	
Consolidació 1 (mediadors/es)	
Consolidació 2 (tutors/es + mediadors/es)	
Consolidació 3 (alumnes)	
Consolidació 4 (mediadors/es)	
Avaluació	

Memòria de la fase pràctica: nombre i tipus de conflictes mediat, evolució del servei de mediació, incidència en la millora de la convivència...

--

Documents, fotos, enregistraments, diploma de mediador/a, murals, tríptics, exposicions i materials creats pel centre.

--

Disseny d'activitats de tutoria, crèdit variable, taller de formació...

--

Bibliografia disponible al centre

--

Activitat : Valorar l'assessorament

Material necessari: Fulls de valoració (Professorat, Alumnat i Pares)

Per acabar, cal valorar l'assessorament i es lliuraran els certificats que ha proposat el centre per a l'alumnat i les famílies.

